

Załącznik

do Uchwały Nr XXIX/177/05

Rady Miasta Siemiatycze

z dnia 21 września 2005r.

Plan Rozwoju Lokalnego

Wrzesień 2005r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
I OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	5
II. AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA TERENIE MIASTA SIEMIATYCZE	6
1 OGÓLNE INFORMACJE DOTYCZĄCE MIASTA	6
2. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE.....	8
3. GOSPODARKA.....	11
4. STRUKTURA SPOŁECZNA.....	13
III. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA TERENIE MIASTA SIEMIATYCZE.....	16
1. CELE STRATEGICZNE ROZWOJU MIASTA SIEMIATYCZE	16
1.1 DZIAŁANIA SZCZEGÓLNIIE ISTOTNE W KONTEKŚCIE ROZWOJU LOKALNEGO MIASTA SIEMIATYCZE.....	20
2. ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA TERENIE MIASTA SIEMIATYCZE.....	25
IV. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW.....	30
V. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE WOJEWÓDZTWA	34
VI. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	41
VII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004- 2006 I NA NASTĘPNE PLANOWANE.....	43
1. SYTUACJA FINANSOWA MIASTA SIEMIATYCZE W LATACH 2002-2005.....	44
1.1 ŹRÓDŁA DOCHODU MIASTA SIEMIATYCZE.....	44
1.2 WYDATKI.....	46
1.3 MOŻLIWOŚCI FINANSOWE MIASTA SIEMIATYCZE W LATACH 2004-2006.....	50
1.4 WSKAŹNIKI OBCIĄŻEŃ BUDŻETU MIASTA.....	53
VIII. SYSTEM WDRAŻANIA.....	56
IX. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.....	58
1. SYSTEM MONITOROWANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	58
2. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	58
3. PUBLIC RELATIONS PLANU ROZWOJU LOKALNEGO.....	59
SPIS TABEL I WYKRESÓW	60

WSTĘP

Harmonijny rozwój regionu jest jednym z podstawowych zadań samorządu. Wynika to z jego istoty i znalazło potwierdzenie w obowiązującym prawie.

Konstytucja RP przyznaje szczególną rolę samorządom terytorialnym. „ Samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych” (art. 163 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Zgodnie z artykułem 7 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Tak pojęta rola gminy sprowadza się do konsekwentnego myślenia strategicznego opartego na solidnej wiedzy i wszechstronnej analizie stanu gminy, stwarzaniu warunków do rozwoju inwestycji za pomocą wszelkich dostępnych gminie instrumentów. Planowanie inwestycji gminnych jest koniecznością poszukiwania rozwiązań mniej lub bardziej złożonych problemów. Jakość podejmowanych decyzji w procesie planowania oraz stopień ich akceptacji przez społeczeństwo bezpośrednio wpływa na jakość funkcjonowania gminy i poziom zadowolenia mieszkańców. Najważniejsze, co samorząd terytorialny może zrobić w tej kwestii, to przede wszystkim właściwie zorganizować własną działalność i w taki sposób wykonywać swoje zadania, aby stwarzać korzystne warunki rozwoju przedsiębiorczości i gospodarki lokalnej. Powiązanie wszystkich zadań w tym zakresie wymaga starannego podejścia do problemu, wyznaczenia kierunków działań uznanych za priorytetowe oraz wykazania konieczności ich realizacji w powiązaniu z założeniami przyjętymi w wieloletnim planie finansowym miasta. Aplikowanie do wszelkich funduszy Unii Europejskiej czy też innych środków krajowych lub zagranicznych wymaga jasnego i przejrzystego wykazania celowości wykorzystania środków, a to z kolei wymaga posiadania planów wieloletnich. Wstąpienie Polski do Unii Europejskiej stworzyło nowe możliwości współfinansowania rozwoju kraju .Na szczeblu krajowym kierunki i wysokość wsparcia ze strony funduszy strukturalnych na realizację zamierzeń rozwojowych określa Dokument zwany „Podstawy Wsparcia Wspólnoty” (PWW), który stanowi również podstawę interwencji z Funduszu Spójności. PWW zostały przygotowane w oparciu o Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004-2006 i będą wdrażane za pomocą programów operacyjnych.

Jednym z siedmiu programów operacyjnych, które posłużą do realizacji Narodowego Planu Rozwoju jest **Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR)**. Jego celem jest tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać

długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską.

Cel strategiczny ZPORR zostanie osiągnięty poprzez koncentrację interwencji państwa na następujących priorytetach, zgodnych z priorytetami polityki rozwoju regionalnego sformułowanymi w Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2001-2006:

- Priorytet I. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów.
- Priorytet II. Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach
- Priorytet III. Rozwój lokalny

Zintegrowany Program Rozwoju Regionalnego współfinansowany jest z zasobów Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

Aby skutecznie i efektywnie realizować cele rozwoju miasta Siemiatycze zawarte w Strategii Rozwoju Miasta Siemiatycze na lata 2003-2013 w powiązaniu z dostępnymi środkami funduszy strukturalnych zgodnie z zasadami określonymi w Ogólnym podręczniku wdrażania ZPORR (szczególnie dotyczy to priorytetu III, działanie 3.1. - Obszary wiejskie) Samorząd Miasta Siemiatycze przystąpił do opracowania niniejszego dokumentu zwanego Planem Rozwoju Lokalnego. Plan Rozwoju Lokalnego jest nowoczesnym narzędziem zarządzania. Służy realizacji polityki programowania rozwoju lokalnego, regionalnego. Obejmuje on analizę i diagnozę sytuacji obecnej, wyznacza wizję rozwoju samorządu, opis planowanych zadań inwestycyjnych na lata 2004 - 2006, obligatoryjnie, a w latach 2007 – 2013 fakultatywnie.

Zarządzeniem nr 190/05 Kierownika Urzędu Miasta Siemiatycze z dnia 12 września 2005r. został powołany horyzontalny zespół zadaniowy ds. rozwoju lokalnego w składzie:

- 1) Stanisław Waldemar Fleks – pełnomocnik ds. rozwoju lokalnego
- 2) Danuta Jaszczółt – Skarbnik Miasta
- 3) Grażyna Berska – Kierownik Wydziału Infrastruktury i Geodezji
- 4) Mikołaj Mantur – Zastępca Kierownika Wydziału Infrastruktury i Geodezji
- 5) Zdzisław Warpechowski – Przewodniczący rady Miasta
- 6) Małgorzata Suchota – Referent ds. przedsiębiorczości

7) Katarzyna Prochowicz - Referent ds. przedsiębiorczości

Podstawowym celem przystąpienia do sporządzania, a następnie realizacji Planu Rozwoju Lokalnego jest podniesienie konkurencyjności miasta Siemiatycze poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury. Cele szczegółowe zawierają się w:

- podnoszeniu poziomu życia mieszkańców,
- wzroście i aktywności gospodarczej i rozwoju funkcji turystycznych miasta,
- racjonalnym zagospodarowaniu przestrzeni miasta,
- ochronie walorów i zasobów środowiska przyrodniczego,
- ochronie walorów i zasobów dziedzictwa kulturowego.

ROZDZIAŁ I . OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego obejmuje listę zadań inwestycyjnych, przewidzianych do wykonania wraz z zakresem rzeczowym i finansowym, w rozbiciu na poszczególne lata objęte planem. Plan uwzględnia dopuszczalny poziom zdolności kredytowej gminy oraz określa źródła finansowania zadań.

Plan Rozwoju Lokalnego opracowywany jest na okres 2005-2006 oraz na kolejny okres programowania Unii Europejskiej 2007-2013. Oznacza to, że zadania ujęte w pierwszym roku planu realizowane są w ramach uchwalonego na jego podstawie na najbliższy rok budżetu w części obejmującej wydatki inwestycyjne, następne lata stanowią wykaz inwestycji, w odniesieniu do których prowadzone są prace związane z opracowaniem fazy wstępnej (prace przygotowawcze, projektowe i analityczne, wykupy gruntów, uzyskiwanie decyzji itp.). Plan Rozwoju Lokalnego jest narzędziem ułatwiającym podejmowanie decyzji porządkujących proces realizacji założeń. Jest instrumentem wspomagającym zarządzanie finansowe gminy. Wiąże on kompleksowy plan rozwoju gminy i plan finansowy z rozwojem przestrzennym i polityką inwestycyjną miasta, zawartą w Strategii Miasta Siemiatycze. Pełni on bardzo istotną rolę w procesie planowania strategicznego rozwoju miasta, gdyż umożliwia władzom samorządowym podejmowanie bieżących decyzji w zgodności z długookresowymi celami rozwoju miasta Siemiatycze, powiatu, województwa oraz kraju z uwzględnieniem okresów programowania Unii Europejskiej.

ROZDZIAŁ II - AKTUALNA SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA TERENIE MIASTA SIEMIATYCZE

1. Ogólne informacje dotyczące miasta

Siemiatycze to liczące blisko 16000 mieszkańców miasto, leżące na przecięciu ważnych szlaków komunikacyjnych wschodniej Polski, w odległości 100km od Białegostoku, 140km od Warszawy i 160km od Lublina oraz 7 km od rzeki Bug. Najbliższe przejścia graniczne znajdują się w Połowcach, Terespolu i Kuźnicy Białostockiej. Stacja kolejowa położona jest w odległości ok. 6 km od centrum miasta.

Miasto Siemiatycze z wyjątkiem niewielkiego skrawka jego południowej części (Podlaski Przełom Bugu) położone jest w obrębie dużej jednostki fizyczno – geograficznej stanowiącej mezoregion zwany Wysoczyzną Drohiczyńską, wchodzącą w skład makroregionu Niziny Północnopodlaskiej.

W układzie administracyjnym miasto Siemiatycze położone jest w południowej części województwa podlaskiego w otoczeniu obszarów należących do gminy Siemiatycze.

Obszar miasta Siemiatycze zajmuje powierzchnię 3625 ha, z czego aż 26,5% stanowią lasy i tereny zadrzewione. Teren miasta przecinają koryta rzek: Kamionki i Mahomet w dolinach których występują 3 zbiorniki retencyjne – Zalew 1, 2, 3. Powierzchnia wspólna zalewów wynosi 33,6 ha.

Siemiatycze leżą na pograniczu kultur wschodu i zachodu. Historię miasta współtworzyli przedstawiciele różnych narodowości : Polacy, Żydzi, Niemcy, ludność przybyła z Niderlandów czy Rusini. To wszystko stanowiło mozaikę narodów i kultur, współtworzącą do dziś dnia niepowtarzalny koloryt i urok tego miejsca. W mieście zachowały się liczne ślady kultury żydowskiej m.in. stary cmentarz żydowski, dom talmudyczny oraz synagoga. Kościoły i cerkwie z bogatą ornamentyką stanowią nieodłączny elementem tego miejsca. Wyróżnia się wśród nich, min: barokowy kościół z XVII wieku wraz z zespołem klasztornym, cerkiew prawosławną – XIXw, kaplicę ewangeliczno-augsburską i kaplicę św. Anny – XIXw. Układ urbanistyczny miasta, XVI-XVIIIw. , wpisany jest do rejestru zabytków i podlega ochronie konserwatorskiej. Tereny otaczające Siemiatycze charakteryzują się bogatymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi dzięki malowniczemu położeniu w dolinie środkowego Bugu. Jest to najbardziej interesujący fragment doliny rzeki, zwany Podlaskim

Przełomem Bugu, rozciągający się od Niemirowa do Drohiczyna.

Główne walory przyrodniczo-krajobrazowe doliny Bugu decydujące o jej swoistości i неповtarzalności w skali kraju, a nawet Europy to:

- naturalne koryto rzeczne z licznymi skarpami, mieliznami, wyspami, z przepięknymi starorzeczami zwanymi bużyskami, rozległymi łąkami i pastwiskami,
- wysokie krawędzie wysoczyzny morenowej, z rozległą panoramą widokową na dolinę Bugu (np. Góra Zamkowa w Drohiczynie, Góra Zamkowa w Mielniku, punkt widokowy w Niemirowie),
- bogactwo fauny i flory z dużym udziałem rzadkich, ginących i chronionych roślin i zwierząt (do najliczniej występujących ryb należy szczupak, leszcz, krap i płoć; mniej licznie występuje karp, okoń, sandacz),
- leśne oazy ciszy i spokoju.

Cechą charakterystyczną tego obszaru jest bliskość terenów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, m.in. Mielnik, Drohiczyn, św. Góra Grabarka, Puszcza Białowieska, Ciechanowiec. Ze względu na dogodne położenie, Siemiatycze stanowią doskonałą bazę wypadową do wędrowek po szlakach Nadbużańskiego Podlasia.

W oparciu o istniejące zasoby naturalne miasta rozwijane będą funkcje sportowo-rekreacyjne, zarówno na potrzeby mieszkańców jak i turystów.

Możliwość wykorzystywania zróżnicowanych, szczególnie cennych w skali europejskiej, walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego dla rozwoju miasta Siemiatycze, narzuca konieczność dostosowywania i wzbogacania infrastruktury turystycznej. Wiąże się to z koniecznością permanentnej konserwacji istniejących elementów infrastruktury miejskiej (oświetlenie ulic, likwidacja barier architektonicznych, kształtownie estetyki przestrzeni miasta z poszanowaniem istniejących historycznych linii zabudowy i osi ciągów ulicznych itp.) oraz podjęcia działań inwestycyjnych w kierunku niwelowania dysproporcji w rozwoju infrastruktury technicznej warunkującej szanse rozwoju Siemiatycz oraz poprawę warunków życia mieszkańców.

2. Zagospodarowanie przestrzenne

2.1 Infrastruktura techniczna

Siemiatycze dostosowują swoją infrastrukturę komunalną do współczesnych wymagań ekologicznych. Składniki infrastruktury miejskiej wymagają modernizacji i ponoszenia ciągłych nakładów. Drogi (ulice) na terenie miasta posiadają różną klasą techniczną i przynależność instytucjonalną (drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe, ulice miejskie).

74 % ulic w Siemiatyczach posiada twardą nawierzchnię, 21 % - stanowią drogi gminne gruntowe ulepszone, a tylko 5 % to drogi gruntowe naturalne. Łączna długość ulic (dróg gminnych) w Siemiatyczach wynosi 32,228 km.

Poprawa jakości dróg w mieście wymaga współdziałania zainteresowanych stron, zwłaszcza jeżeli chodzi o modernizację dróg krajowych i wojewódzkich, przebiegających przez Siemiatycze. Wiąże się z tym bezpośrednio projekt budowy obwodnicy miejskiej w ciągu drogi krajowej E19.

Biorąc pod uwagę fakt, iż Siemiatycze są powiatowym ośrodkiem administracyjnym, na terenie którego skupiają się niemal wszystkie urzędy administracji publicznej oraz ze względu na rosnące znaczenie Siemiatycz w rozwoju turystyki powiatu liczba miejsc parkingowych w centrum Siemiatycz jest niewystarczająca. Istotne jest więc zagospodarowywanie dodatkowych przestrzeni miasta na nowe miejsca parkingowe (obecnie liczba miejsc parkingowych w mieście wynosi około 1400).

2.2 System gazowo-ciepłowniczy

Na system ciepłownictwa w Siemiatyczach składają się : kotłownie osiedlowe, zakładowe i kotłownie indywidualnych gospodarstw domowych, zasilane w 57 % gazem ziemnym, w 39% węglem, w 3,1% olejem napędowym. W zasilaniu cieplnym miasta dużą rolę pełnią paliwa ekologiczne. Największa kotłownia w mieście, należąca do byłego ZPOW „Hortex”, zasilana jest gazem ziemnym.

Na terenie Siemiatycz istnieje sieć gazu ziemnego wysokometanowego. Źródłem zasilania miasta jest gazociąg wysokiego ciśnienia, prowadzący z Białorusi: Wysokoje –Hołowczyce - Rembelszczyzna z odgałęzieniem w kierunku Mielnik-Siemiatycze. Przyczyną uniemożliwiającą zwiększone zużycie (przyłączanie kolejnych odbiorców) jest niewystarczająca średnica (100 mm) odgałęzienia gazociągu. Zachodzi więc potrzeba dokonania modernizacji istniejącego systemu. Problem ten został poruszony i powstał projekt (w wykonaniu „Gazoprojekt” Wrocław 1995 r.) dotyczący nowego odgałęzienia gazociągu o przekroju 200 mm i ciśnieniu 6,5 Mpa. Inwestycja ta umożliwiłaby spełnienie wszystkich

obecnych i potencjalnych potrzeb samych Siemiatycz, ale też i gmin sąsiednich tj.: Drohiczyn, Grodzisk, Dziadkowice, Nurzec Stacja, Milejczyce, Kleszczele i Czeremcha. Na terenie Siemiatycz wykorzystywany jest też (w mniejszym stopniu) gaz płynny propan-butan.

Przez teren administracyjny Siemiatycz przebiega linia ropociągu „Przyjaźń” (Rosja-Płock), który nie jest powiązany z gospodarką miasta i stanowi jedynie przesył tranzytowy.

Rozwój nowoczesnej infrastruktury w mieście z uwzględnieniem ochrony środowiska wymaga racjonalizacji źródeł i zużycia energii, m.in. poprzez modernizację źródeł ciepła poprzez upowszechnianie zasilania gazem ziemnym i modernizację sieci ciepłowniczych.

Obecnie trwają prace planistyczne nad uruchomieniem w mieście pierwszej kotłowni na biopaliwo, która ma zastąpić cztery obecnie działające kotłownie węglowe. Jednocześnie zachodzi potrzeba termomodernizacji odbiorników ciepła (w szczególności budynków użyteczności publicznej i komunalnych zasobów mieszkaniowych).

2.3 System wodno-kanalizacyjny

Wskaźnik ilości mieszkańców Siemiatycz korzystających z sieci wodociągowych w 1997 roku wynosił 89,9% i był niższy od średniej krajowej (91,7%). W 2002 roku wskaźnik ten osiągnął już blisko 97 %. Zaopatrzenie miasta w wodę odbywa się za pośrednictwem stacji wodociągowej przy ul. Sportowej, obsługiwanej przez Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Siemiatyczach. Mimo, iż miasto ponosi ciągle nakłady na rozwój systemu kanalizacji, to poziom skanalizowania jest ciągle mniejszy od zwodociągowania miasta, co stanowi zagrożenie dla środowiska. W przeważającej większości ilość ścieków pochodzi z budownictwa wielorodzinnego, zamieszkałego przez 50% ogółu mieszkańców oraz z zakładów przemysłowych, usługowych i użyteczności publicznej. Ogólnie tereny zabudowy jednorodzinnej są słabo skanalizowane, co stanowi główne zagrożenie dla gleb i wód powierzchniowych, do których bezpośrednio trafiają odprowadzane nieoczyszczone ścieki i wody opadowe, nadmiernie stosowane nawozy sztuczne i środki chemiczne oraz nieprawidłowo utylizowane i składowane odpady.

Tereny wokół zbiorników wodnych w większości nie są skanalizowane, w związku z czym zachodzi potrzeba rozbudowy sieci kanalizacyjnej na tych obszarach, zwłaszcza mając na uwadze planowany rozwój funkcji turystycznych tego terenu, będącego jedną z głównych atrakcji przyciągających do miasta.

Miejska oczyszczalnia ścieków, po modernizacji w 2004 r., wykorzystywana jest obecnie w ok. 75 %. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej staje się działaniem niezbędnym w celu tworzenia warunków do rozwoju usług i produkcji na terenie miasta oraz budownictwa

mieszkaniowego. Bez dokonania inwestycji w tym zakresie rozwój niektórych dziedzin działalności gospodarczej w mieście nie jest możliwy. Brak niezbędnych inwestycji w dziedzinie ochrony środowiska jest barierą rozwoju zrównoważonego i może na trwałe pogorszyć jakość życia mieszkańców Siemiatycz.

2.4 Gospodarka odpadami

Największymi producentami odpadów przemysłowych, w tym także niebezpiecznych na terenie miasta Siemiatycze w 2002 r. są : „Bauer” sp. z. o. o. w Siemiatyczach (obecnie „Oerlemans” sp. z.o.o.); Polser sp. z. o. o. ; markety „Biedronka”, Państwowe Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Siemiatyczach oraz Samodzielny Publiczny ZOZ w Siemiatyczach

Miejskie wysypisko jest wykorzystane w ok. 50%, jednak istnieje potrzeba recyklingu surowców oraz zmniejszenia objętości składowanych odpadów w celu uzyskania większej powierzchni składowania. Na terenie Siemiatycz jednostkami uprawnionymi bądź posiadającymi zezwolenia na transport odpadów zmieszanych są : Przedsiębiorstwo Komunalne sp. z. o. o. oraz MPO – J Przedsiębiorstwo Usługowe w Siemiatyczach. Przedsiębiorstwo Komunalne zajmuje się ponadto selektywną zbiórką odpadów na terenie miasta . W dłuższej perspektywie budowa lub przebudowa wysypiska stanie się zadaniem koniecznym. Konieczne jest stworzenie programu utylizacji odpadów toksycznych i specjalnych oraz w dalszej perspektywie budowa zakładu utylizacji odpadów . W latach 2007-2012 Związek Komunalny Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej planuje budowę Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla 3 powiatów. Inwestycja ma powstać na terenie gminy Bielsk Podlaski. W opracowanym projekcie Planu Gospodarki Odpadami do 2014 r. dla Miasta Siemiatycze proponuje się podjęcie następujących działań :

- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
- zwiększenie zakładanych limitów odzysku surowców,
- budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów – przyjęcie określonego systemu gospodarki, odpadami komunalnymi w układzie ponadlokalnym,
- wdrożenie i skuteczne propagowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów,
- rekultywacja lub modernizacja istniejących wysypisk.

2.5 Mieszkalnictwo

Zabudowa mieszkaniowa w Siemiatyczach dzieli się na 3 rodzaje : wielorodzinną, jednorodziną i zagrodową. Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinną zrealizowana została głównie w centrum miasta. Obecnie głównym kierunkiem rozwoju budownictwa

wielorodzinnego jest kierunek wschodni jako kontynuacja realizacji już istniejącego tam osiedla. Budownictwo jednorodzinne historycznie ukształtowało się w pasie 300-400 metrów wokół rynku oraz w wyniku przekształceń zabudowy zagrodowej przy wszystkich trasach komunikacyjnych wylotowych z miasta. Kompleksy nowego budownictwa jednorodzinnego powstały we wschodniej części miasta, pomiędzy lasami i zalewami wodnymi. Jeżeli chodzi o potrzeby mieszkańców w zakresie budownictwa komunalnego to są one niezaspokojone. Brak jest w dalszym ciągu mieszkań komunalnych lub socjalnych o podstawowym standardzie, gdzie czynsz oraz koszty utrzymania mieszkania były stosunkowo niskie. Obecna sytuacja gospodarcza w kraju nie sprzyja bogaceniu się społeczeństwa, co objawia się brakiem wystarczających środków finansowych niezbędnych do zakupu mieszkań na zasadach komercyjnych na wolnym rynku. Stąd potrzeba zapewnienia tanich lokali mieszkalnych. Brak inwestycji w dziedzinie budownictwa mieszkaniowego powoduje, że nie zaspokojone zostają podstawowe potrzeby mieszkańców wywołujące niezadowolenie społeczne.

3. Gospodarka

Rozwój infrastruktury technicznej jest niezbędnym czynnikiem warunkującym prawidłowy i racjonalny rozwój gospodarczy miasta. Siemiatycze są ośrodkiem gospodarczym o ponadlokalnym znaczeniu. W mieście prężnie rozwija się przedsiębiorczość. Do największych zakładów należą : Oerlemans Foods – producent mrożonek owocowo-warzywnych, koncentratów i soków, Polser sp. z o.o. – producent serów, należący do francuskiego koncernu Lactalis, Przedsiębiorstwo PKS – największy lokalny przewoźnik, od lat osiągający najlepsze wyniki finansowe wśród innych PPKS w kraju, PH Sokół – największy hurtownik spożywczy w regionie , Pater Firma E.A.Daniluk – producent kostki brukowej na technologii niemieckiej, firma Bart – zajmująca się sprzedażą hurtową i detaliczną. Od kilku lat liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w Siemiatyczach jest stosunkowo stabilna i kształtuje się na poziomie około 950 podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Miasta Siemiatycze. Dają one zatrudnienie dużej liczbie osób dzięki czemu w Siemiatyczach stopa bezrobocia jest najniższa w województwie.

Siemiatycze mają korzystne warunki rozwoju przemysłu rolno-spożywczego, budowlanego oraz drzewnego. Duże obszary leśne leżące nieopodal Siemiatycz dostarczają surowców do

produkcji mebli, parkietów i elementów stolarki budowlanej. Do największych zakładów zajmujących się przetwórstwem drewna zalicza się P.H.U. Wiśniewski.

Istotną rolę w przemyśle miejscowym odgrywa również przetwórstwo rolno-spożywcze (zakłady przetwórstwa owocowo-warzywnego, na czele z potentatami rynku Oerlemans Foods Siemiatycze sp. z o.o. – producent mrożonek, koncentratów i soków, przedsiębiorstwo O.K. – Owocowe Koncentraty sp. z o. o. w Przeworsku z Zakładem Produkcyjnym w Siemiatyczach produkujący soki i koncentraty, P.P.H.U. „Komirex”. Istnienie tego typu zakładów produkcyjnych na terenie miasta stwarza warunki rozwoju dla lokalnych gospodarstw rolnych. Mimo tego zauważalna jest tendencja spadkowa liczby gospodarstw rolnych, czego należy upatrywać w zmianie sposobu życia mieszkańców miasta a co za tym idzie w dążeniu do życia bardziej komfortowego. Okoliczni rolnicy znajdują zatrudnienie w mieście, bądź też doświadczeni pracą poza granicami kraju rezygnują z prowadzenia gospodarstwa i zakładają własny, mały biznes. Skutkiem tego jest zwiększająca się liczba użytkowników leśnych, nie stanowiąca zwartego kompleksu.

W kręgu działalności usługowej szczególnie wyraźnie przedstawia się brak przedsiębiorców zajmujących się działalnością w zakresie turystyki oraz usług towarzyszących. Biorąc pod uwagę doskonałe warunki dla rozwoju usług tego rodzaju, wynikające z sąsiedztwa doliny Bugu, istnienia zbiorników wodnych, dużej atrakcyjności kulturowej miasta i powiązań ze św. Górą Grabarką, a także położenia na ciągu dróg krajowych przecinających miasto, należy stworzyć optymalne warunki dla potencjalnych inwestorów w tym zakresie. Szczególnie istotne jest stworzenie w mieście infrastruktury (hali widowiskowo-sportowej, basenu, ścieżek pieszo – rowerowych, placów zabaw) umożliwiającej organizację imprez kulturalno - sportowych o zasięgu lokalnym, regionalnym, ale też krajowym i międzynarodowym oraz zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc noclegowych. Istotna jest integracja infrastruktury turystycznej w mieście z infrastrukturą służącą zaspokajaniu potrzeb turystów w Dolinie Bugu. Obecnie w Siemiatyczach turyści mogą znaleźć miejsca noclegowe w :

- Zajazdzie "U Kmicica" ,
- Domu Noclegowym przy Gimnazjum Gminnym,
- Restauracji - Pensjonat "CEZAR",
- Usługi hotelarskie "Pod Słowikiem .

Ilość oferowanych miejsc noclegowych jest niewystarczająca, dlatego szczególnie istotne jest aby podejmowane przez samorząd inwestycje gminne w zakresie rozwoju infrastruktury turystycznej zachęcały do ich tworzenia w mieście.

Samorząd Miasta Siemiatycze unowocześniając infrastrukturę techniczną, uzbrajając kolejne tereny pod nowe inwestycje tworzy zaplecze dla nowych firm pragnących inwestować na tym terenie. W najbliższym okresie powstanie na terenie miasta filia zakładu produkcyjnego w branży metalowej „PRONAR” Sp. z o.o. , w którym docelowo zostanie stworzonych 300 miejsc pracy. Ponadto Przedsiębiorstwo Drogowo –Mostowe „MAKSBUD” Sp. z o.o. zamierza również otworzyć filię swojego zakładu w Siemiatyczach. „MAKSBUD” to firma zajmująca się wykonywaniem prac drogowo-mostowych, budową kanalizacji i obiektów inżynieryjnych oraz wytwarzaniem mas bitumicznych. Firma stworzy miejsca pracy dla kilkudziesięciu osób z terenu miasta i powiatu siemiatyckiego.

Biorąc pod uwagę położenie Siemiatycz i uwarunkowania społeczno-gospodarcze kierunkami działań, które należy uwzględnić w przyszłości dążąc do otwarcia inwestycyjnego miasta będą przede wszystkim :

- tworzenie systemów preferencji dla inwestorów inwestujących szczególnie w branżę przetwórstwa rolno-spożywczego oraz bazę noclegową,
- przygotowywanie terenów pod działalność produkcyjną,
- zwiększenie dostępu do kapitału,
- promocja dofinansowania inwestycji z programów dostępnych w ramach funduszy unijnych i innych środków pomocowych.

Rozwój działalności gospodarczej, szczególnie produkcyjnej, będzie w przyszłości w dużej mierze uwarunkowany jakością dróg łączących Siemiatycze z głównymi rynkami zbytu w regionie (Białystok), kraju (Warszawa) oraz za granicą. Istotnym minusem jest tu odległość od ważnej linii kolejowej. Dlatego istotne jest podjęcie działań inwestujących w infrastrukturę drogową, w tym na rzecz utworzenie przejść granicznych, m.in. towarowych, blisko Siemiatycz.

4. Struktura społeczna

Siemiatycze są miastem blisko 16 tys. Mozaika kultur, religii i obyczajów tworzy niepowtarzalny klimat, a lokalne obyczaje, obrzędy i tradycje kulinarne stają się dziś

docenianą wartością i wyróżnikiem Siemiatycz. Imprezy kulturalne tj. Ogólnopolski Turniej Tańca Narodowego w Formie Towarzyskiej „O Podlaską Szyszkę”, Nadbużańskie Prezentacje Orkiestr Dętych w Siemiatyczach, umożliwiają spędzenie wolnego czasu w interesujący sposób, pielęgnują tradycje i obyczaje oraz promują miasto w kraju i poza jego granicami.

Miasto ma najniższy w województwie wskaźnik bezrobocia, kształtujący się w granicach 9%(dane na koniec lipca 2005r.) Wynika to jednak z faktu, iż w Siemiatyczach występuje zjawisko bezrobocia ukrytego.

Przyrost naturalny kształtuje się na poziomie dodatnim, jednakże wskaźniki wykazują wyraźnie spadek liczby urodzeń, oraz w ostatnich dwóch latach ujemny wskaźnik . Niski przyrost naturalny jest niepokojący. Społeczeństwo w mieście się starzeje, a osoby młode migrują do większych miast w nadziei na lepsze jutro i większe możliwości rozwoju.

Tabela nr 1: Przyrost naturalny w Siemiatyczach

Źródło: Urząd Miasta Siemiatycze

Rok	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Zawarte związki małżeńskie
1993	164	138	26	131
1994	195	131	64	126
1995	149	139	10	78
1996	182	129	53	141
1997	164	136	28	68
1998	166	114	52	70
1999	174	116	58	145
2000	161	88	73	71
2001	133	105	28	90
2002	140	101	39	82
2003	116	147	-31	85
2004	125	131	-6	93

Miasto Siemiatycze posiada umiarkowany ludzki potencjał rozwojowy. Z punktu widzenia strategicznych kierunków rozwoju miasta, ważne znaczenie ma nauczanie średnie i wyższe. Należy jednak pamiętać, że szkolnictwo to leży w gestii innych podmiotów i jako

takie będzie trudne do modelowania na poziomie planów rozwojowych realizowanych przez władze .

W Siemiatyczach funkcjonuje kilkanaście placówek oświatowych. Pierwszym etapem edukacji są przedszkola – na terenie miasta funkcjonują 3 przedszkola samorządowe. Ponadto w Siemiatyczach istnieją dwie szkoły podstawowe oraz trzy gimnazja. Każda szkoła obok zajęć dydaktycznych prowadzi szeroko rozumianą działalność wychowawczą. Poza zajęciami odbywającymi się w ramach planu lekcyjnego organizowane są dodatkowe kółka przedmiotowe.

W siemiatyckich szkołach obserwuje się tendencję spadku liczby uczniów , co jest efektem niżu demograficznego. Jest to proces obiektywny i występuje w całym kraju. W Siemiatyczach do niżu dochodzi jeszcze jeden aspekt – masowe zagraniczne migracje zarobkowe. Zmiany przedstawiają poniższe tabele.

Tabela nr 2. Liczba uczniów w szkołach podstawowych

Źródło: Opracowanie własne

	2005/2006	2004/2005	2003/2004	2002/2003
Liczba uczniów w I klasie szkoły podstawowej	178	172	191	197
Liczba uczniów w szkołach podstawowych w Siemiatyczach	1285	1274	1386	1419

Tabela nr 3.. Liczba uczniów w szkołach gimnazjalnych

Źródło: Opracowanie własne

	2005/2006	2004/2005	2003/2004	2002/2003
Liczba uczniów w I klasie gimnazjum	242	276	285	317
Liczba uczniów w siemiatyckich gimnazjach	794	874	910	972

Liczba uczniów w siemiatyckich szkołach spada od kilku lat. W roku szkolnym 2002/03 było o 20 uczniów I klas szkoły podstawowej więcej niż obecnie. Podobnie przedstawia się sytuacja w przypadku uczniów gimnazjum. Jest ich o 75 mniej (spadek z 317 do 242). W przypadku wszystkich uczniów szkół podstawowych ich liczba zmniejszyła się od 2002r. z 1419 do 1285. Gorzej jest w gimnazjum bowiem obecnie uczęszcza do nich o aż o 178 uczniów mniej – spadek z 972 do 794.

Szkolnictwo średnie na terenie Siemiatycz należy ocenić jako średnio rozwinięte. Od wielu lat prym w tym zakresie wiedzie Zespół Szkół w Siemiatyczach, na który składa się Liceum Ogólnokształcące, Liceum Handlowe i Technikum Handlowe. Oprócz tego spora część uczniów dojeżdża do pobliskich szkół średnich w Czartajewie i Ostrożanach kształcących w kierunku rolniczym.

Placówką cieszącą się popularnością w mieście i okolicy jest Społeczna Szkoła Muzyczna, której organem prowadzącym jest Białostockie Towarzystwo Muzyczne. Zajęcia prowadzone są w klasach akordeonu, skrzypiec, fletu i pianina.

W roku szkolnym 1999/2000 rozpoczęła funkcjonowanie Akademia Podlaska w Siedlcach wydział zamiejscowy w Siemiatyczach. Od września 2001 r. uczelnia działa jako Nadbużańska Szkoła Wyższa i niewątpliwie jest szansą na rozwój i edukację oraz podnoszenie kwalifikacji osób pracujących.

ROZDZIAŁ III – ZADANIA POLEGAJĄCE NA POPRAWIE SYTUACJI NA TERENIE MIASTA SIEMIATYCZE

1. Cele strategiczne rozwoju Miasta Siemiatycze.

Strategia rozwoju miasta Siemiatycze przyjęta Uchwałą Nr XIV/74/03 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 26 listopada 2003r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Siemiatycze na lata 2003-2013 określa długoterminowe strategiczne cele rozwoju miasta oraz zasoby i środki potrzebne do ich realizacji. Podstawową jej cechą jest to, że tworzono się ją jako dokument otwarty, który wraz ze zmieniającą się rzeczywistością społeczną, gospodarczą i polityczną jest modyfikowany i zmieniany o nowe treści, pomysły i sposoby rozwiązywania powstałych problemów, w stopniu zależnym od tempa zachodzących zmian wewnątrz i na zewnątrz gminy. Kierunki zrównoważonego rozwoju Siemiatycz zawarto w misji rozwoju miasta.

„Misją Siemiatycz jest jak najlepsze pełnienie funkcji ponadlokalnego ośrodka miejskiego, co przejawia się w dbałości o potrzeby mieszkańców, dążeniu do poprawy ich statusu materialnego i warunków życiowych oraz tworzeniu dogodnego klimatu do rozwoju przedsiębiorczości z zachowaniem walorów ekologicznych i bogactwa kulturowego.”

Misja miasta znajduje swoje odzwierciedlenie w przyjętych celach strategicznych .

Zrównoważony rozwój miasta Siemiatycze oparto na czterech celach strategicznych, mających przyczynić się do rozkwitu miasta w przyszłości, są to¹:

1) Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska;

Unowocześnianie infrastruktury technicznej jest niezbędnym czynnikiem warunkującym prawidłowe funkcjonowanie miasta w kontekście coraz lepszego zaspokajania podstawowych potrzeb jego mieszkańców takich jak komunikacja, zaopatrzenie w wodę, energię, łączność. Szczególnie istotnym zarówno dla rozwoju sfery gospodarczej jest poprawa jakości dróg . Koncepcja zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego zakłada tworzenie i utrzymanie infrastruktury technicznej przy minimalizacji ujemnego oddziaływania na środowisko naturalne, jako zasób przeznaczony do zachowania dla kolejnych pokoleń. Służyć temu ma racjonalizacja źródeł i zużycia energii oraz ochrona powietrza, wody i gleby.

2) Rozwój przedsiębiorczości i wzrost zatrudnienia

Cel ten kluczowe znaczenie dla podniesienia spójności gospodarczej zarówno na terenie miasta, jak i w odniesieniu do sytuacji makroekonomicznej. Aktywność gospodarcza i zawodowa są jednocześnie podstawowymi czynnikami, które rzutują na poziom spójności społecznej. Zaradne i zasobne społeczności rzadziej borykają się z problemami wykluczenia i marginalizacji najwrażliwszych warstw i grup społecznych. Dlatego też jednym z kierunków rozwoju miasta będzie otwarcie inwestycyjne rozumiane jako dążenie do stworzenia jak najlepszych warunków do inwestowania zarówno poprzez inwestycje infrastrukturalne jak też odpowiednie kształtowanie prawa lokalnego. Rozwój przedsiębiorczości i wzrost samozatrudnienia będzie następował także dzięki zwiększeniu dostępu do kapitału oraz dzięki rozwijaniu współpracy z przedsiębiorcami.

3) Rozwój usług publicznych;

¹ Strategia Rozwoju Miasta Siemiatycze na lata 2003-2013,

Harmonijny rozwój miasta to także inwestowanie w infrastrukturę społeczną stanowiącą sieć instytucji społecznych, więzi i usług, które zapewniają mieszkańcom realizację potrzeb wyższego rzędu, chociażby w zakresie edukacji czy rozwoju uzdolnień artystycznych. Krytycznym elementem „miękkiej” infrastruktury są działania wprost odnoszące się do problemów tych mieszkańców, którzy ze względu na wiek, zdrowie, czy sytuację majątkową narażeni są na trudności w realizacji funkcji życiowych i społecznych. Diagnoza uwarunkowań społecznych wskazuje, iż pożądanym kierunkiem rozwoju miasta będzie zahamowanie narastającej migracji młodzieży do większych ośrodków miejskich oraz granicę poprzez poprawę systemu oświaty na poziomie średnim oraz propagowanie kształcenia ustawicznego. Niski przyrost naturalny, starzenie się populacji mieszkańców Siemiatycz wymusza potrzebę podejmowania działań w kierunku wzmocnienia systemu spójności.

4) Poprawa sprawności administracji i tworzenie pozytywnego wizerunku miasta;

Sfera zarządzania i promocji to obszar szczególnie w funkcjonowaniu miasta, którego sprawność, proaktywne postawy i zaangażowanie w znacznym stopniu rzutują na pozostałe obszary funkcjonalne. Ze względu na odpowiedzialność twórców polityki miasta i administratorów konieczna jest ciągła poprawa umiejętności w tym obszarze. Pożądaną drogą rozwoju jest ukierunkowanie na nowoczesne zarządzanie z aktywnym wykorzystaniem technologii informatycznej.

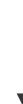
CELE STRATEGICZNE - FILARY STRATEGII

CEL 1.
Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska

CEL 2.
Rozwój przedsiębiorczości i wzrost zatrudnienia

CEL 3.
Rozwój usług publicznych

CEL 4.
Poprawa sprawności administracji i tworzenie pozytywnego wizerunku miasta

CELE STRATEGICZNE - PROGRAMY

1.A.
Poprawa jakości dróg

2.A.
Otwarcie inwestycyjne

3.A.
Rozwój edukacji młodzieży

4.A.
Promocja miasta

1.B.
Racjonalizacja źródeł i zużycia energii

2.B.
Zwiększenie dostępu do kapitału

3.B.
Rozwój edukacji dorosłych

4.B.
Sprawność w administracji i komunikacji społecznej

1.C.
Ochrona środowiska

2.C.
Współpraca z przedsiębiorcami

3.C.
Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych

4.C.
Współpraca zagraniczna

1.D.
Rozwój pozostałej infrastruktury technicznej

3.D.
Spójność społeczna

CELE STRATEGICZNE - ZADANIA

Wykres nr 1. Strategiczne cele rozwoju miasta Siemiatycze, Źródło: Strategia Rozwoju Miasta Siemiatycze na lata 2003-2013

1.1 Działania szczególnie istotne w kontekście rozwoju lokalnego miasta Siemiatycze

Istotnymi działaniami, które mają doprowadzić do osiągnięcia celów strategicznych są działania zmierzające do poprawy warunków życia, pracy i prowadzenia działalności gospodarczej na tym obszarze. Samorząd miasta Siemiatycze jako samodzielny podmiot gospodarujący występuje tu zarówno w roli inwestora jak też partnera stymulującego rozwój kolejnych inwestycji. Na podstawie analizy SWOT oraz konsultacji społecznych wybrano szereg działań istotnych dla rozwoju innych inwestycji, na zasadzie kuli śniegowej, jak również dla rozwoju lokalnych firm oraz dla rozwoju gospodarczego w ogóle. Zrównoważony rozwój gospodarczy nie jest bowiem możliwy bez inwestycji. Jako filary rozwoju miasta potraktowano następujące cele strategiczne:

1. Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska

1.A. Poprawa jakości dróg

1.A.1. Modernizacja dróg krajowych i wojewódzkich przebiegających przez miasto

1.A.2. Modernizacja skrzyżowań dróg poprzez ich skanalizowanie (priorytet)

1.A.3. Budowa obwodnicy miejskiej w ciągu drogi krajowej E19 (priorytet)

1.A.4. Modernizacja dróg miejskich

1.A.5. Tworzenie nowych miejsc parkingowych

1.A.6. Tworzenie ciągów pieszo-rowerowych

1.B. Racjonalizacja źródeł i zużycia energii

1.B.1. Modernizacja źródeł ciepła poprzez upowszechnienie zasilania gazem ziemnym i modernizacja sieci ciepłowniczych (priorytet)

1.B.2. Wdrożenie programu promocji oszczędzania energii

1.B.3. Termomodernizacja odbiorników ciepła (w szczególności budynków użyteczności publicznej i komunalnych zasobów mieszkaniowych)

1.C. Ochrona środowiska

1.C.1. Zakończenie modernizacji oczyszczalni ścieków (priorytet)

1.C.2. Rozbudowa sieci kanalizacji do objęcia 100% zwartej zabudowy (priorytet)

1.C.3. Opracowanie i wdrożenie programu recyklingu odpadów oraz programu utylizacji odpadów toksycznych i specjalnych

1.C.4. Modernizacja lub budowa nowego zakładu utylizacji odpadów (priorytet)

1.C.5. Modernizacja wodociągu

- 1.C.6. Likwidacja lokalnych punktów zanieczyszczeń powietrza, ziemi i wód
- 1.C.7. Poprawa estetyki terenów miejskich, skwerów, zieleńców oraz budowa elementów małej architektury
- 1.C.8. Rekultywacja i rewaloryzacja cennych elementów przyrodniczych w mieście – strona zachodnia zalewów i ich otoczenia: Kamionka, zalew II i III (priorytet)

1.D. Rozwój pozostałej infrastruktury technicznej

- 1.D.1. Odnowa centrum miasta poprzez zwiększenie dostępności komunikacyjnej i inwestycyjnej (priorytet)
- 1.D.2. Rozwój nowoczesnych łączy i komunikacji cyfrowej
- 1.D.3. Konserwacja istniejących elementów infrastruktury miejskiej i ich unowocześnianie (oświetlenie ulic, rowy melioracyjne, hydranty, etc.)
- 1.D.4. Budowa zintegrowanego systemu monitorowania bezpieczeństwa publicznego

W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej z poszanowaniem ochrony środowiska dużą wagę przyłożono do potrzeby modernizacji dróg miejskich, uwzględniono także konieczność budowy obwodnicy w ciągu drogi krajowej E19 a także tworzenia nowych miejsc parkingowych w centrum miasta. Niezwykle istotnym jest także modernizacja źródeł ciepła poprzez upowszechnianie zasilania gazem ziemnym i modernizacja sieci ciepłowniczych. Ponadto konieczne jest wyrównywanie dysproporcji w zagospodarowaniu przestrzeni miasta, pośród których szczególnie istotne jest objęcie w 100% siecią kanalizacyjną zwartej zabudowy, uporządkowanie gospodarki odpadami, min w zakresie utylizacji odpadów niebezpiecznych oraz selektywnej zbiórki odpadów.

2. Rozwój przedsiębiorczości i wzrost zatrudnienia

2.A. Otwarcie inwestycyjne

- 2.A.1. Opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (priorytet)
- 2.A.2. Utrzymanie systemu preferencji dla inwestorów w bazę noclegową
- 2.A.3. Wdrożenie systemu preferencji dla nowych firm aktywnie inwestujących, szczególnie w branży przetwórstwa rolno-spożywczego (priorytet)
- 2.A.4. Przygotowanie i uzbrojenie terenów pod działalność produkcyjną
- 2.A.5. Promocja działalności eksportowej i ułatwienie dostępu do ofert kooperacyjnych
- 2.A.6. Podjęcie działań na rzecz utworzenia przejść granicznych, w tym towarowych, blisko Siemiatycz

2.B. Zwiększenie dostępu do kapitału

2.B.1. Utworzenie lub przystąpienie do funduszu pożyczkowego lub poręczeniowego dla małych i średnich przedsiębiorstw (priorytet)

2.B.2. Promocja dostępnych źródeł finansowania i dofinansowania działalności gospodarczej

2.C. Współpraca z przedsiębiorcami

2.C.1. Podjęcie współpracy ze związkami pracodawców, klubami biznesu, izbami handlowymi (priorytet)

2.C.2. Wspieranie wdrażania nowoczesnych systemów zarządzania jakością (szczególnie ISO), zarządzania środowiskiem i BHP (priorytet)

2.C.3. Opracowanie i wdrożenie programu obsługi absolwentów w zakresie podejmowania działalności gospodarczej

Rozwojowi przedsiębiorczości i wzrostowi zatrudnienia sprzyjać będą działania w zakresie przede wszystkim opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będącego podstawą do prowadzenia skutecznej polityki inwestycyjnej. Ponadto, zważywszy na fakt, iż w mieście brak jest terenów uzbrojonych przeznaczonych pod inwestycje w pierwszej kolejności trzeba nadrobić zaległości w tej dziedzinie. Wzrost zatrudnienia oraz rozwój firm będzie wspierany poprzez utworzenie lub przystąpienie do funduszu pożyczkowego lub poręczeniowego dla małych i średnich przedsiębiorstw z jednej strony oraz poprzez wprowadzenie wymaganych zmian w strukturze organizacyjnej urzędu z drugiej. Czynnikiem, który będzie miał ważne znaczenie w tej kwestii jest także konieczność nawiązania trwałej współpracy ze związkami pracodawców, izbami handlowymi oraz organizacjami zajmującymi się rozwojem przedsiębiorczości wśród społeczności lokalnej.

3. Rozwój usług publicznych

3.A. Rozwój edukacji dzieci i młodzieży

3.A.1. Utworzenie nowych szkół średnich lub nowych kierunków nauczania, np. w zakresie obsługi turystyki i języków obcych (priorytet)

3.A.2. Wprowadzenie systemu stypendiów miejskich

3.A.3. Udostępnienie zasobów szkolnych poza godzinami nauki

3.A.4. Wspieranie rozwoju kadry pedagogicznej

3.A.5. Wsparcie udziału młodzieży w projektach międzynarodowych

3.B. Rozwój edukacji dorosłych

3.B.1. Propagowanie kształcenia ustawicznego

3.B.2. Promocja szkoleń w zakresie ekologii, przedsiębiorczości, turystyki, szczególnie dofinansowanych ze środków UE (priorytet)

3.C. Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych

3.C.1. Budowa lub adaptacja obiektu na potrzeby hali widowiskowo-sportowej (priorytet)

3.C.2. Budowa krytej pływalni

3.C.3. Wspieranie tworzenia klubów sportowych

3.C.4. Budowa rowerowego szlaku turystycznego Siemiatycze-Grabarka-Mielnik-Drohiczyn-Ostrożany-Siemiatycze

3.D. Spójność społeczna

3.D.1. Rozwój budownictwa mieszkaniowego (priorytet)

3.D.2. Rozwój profilaktyki medycznej leczenia i rehabilitacji

3.D.3. Rozwój pozainstytucjonalnych form pomocy i opieki społecznej

3.D.4. Współpraca w zakresie rozbudowy domu pomocy społecznej (priorytet)

3.D.5. Likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych na ulicach i obiektach użyteczności publicznej

3.D.6. Rozwój profilaktyki uzależnień i infrastruktury towarzyszącej tej profilaktyce

3.D.7. Współpraca na rzecz utrzymania i unowocześnienia szpitala oraz rozwoju usług medycznych

Poprawa jakości usług publicznych będzie możliwa dzięki wzbogaceniu oferty szkół funkcjonujących na terenie miasta, stworzeniu oferty rekreacyjno – kulturalnej, dzięki wspieraniu sektora pozarządowego w działaniach na rzecz poprawy warunków życia, propagowaniu kształcenia ustawicznego, promocji szkoleń, ale także poprzez zapewnienie tanich mieszkań komunalnych.

4. Poprawa sprawności administracji i tworzenie pozytywnego wizerunku miasta

4.A. Promocja miasta

4.A.1. Utworzenie stanowiska pracy do spraw promocji miasta i opracowywanie produktów promujących miasto

4.A.2. Ochrona dziedzictwa kulturowego

4.A.3. Opracowanie i rozwój strategicznej imprezy promocyjnej miasta

4.A.4. Promocja różnorodności kulturowej miasta

4.B. Sprawność w administracji i komunikacji społecznej

4.B.1. Przygotowanie kadr do wykorzystania środków strukturalnych UE oraz z programów wspólnotowych (priorytet)

4.B.2. Udział w komunalnych związkach gminnych (priorytet)

4.B.3. Zinformatyzowanie usług administracyjnych obsługi mieszkańców

4.B.4. Rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego, w tym przy realizacji inwestycji gminnych

4.C. Współpraca zagraniczna

4.C.1. Rozwój współpracy zagranicznej poprzez zawarcie porozumień z miastami partnerskimi (priorytet)

4.C.2. Propagowanie współpracy zagranicznej organizacji społecznych, kulturowych i przedsiębiorców

W zakresie podniesienia sprawności administracji lokalnej oraz promocji miasta i regionu. Działaniami szczególnie istotnymi będą: informatyzacja usług administracyjnych dla mieszkańców, opracowanie modelu promocji miasta, a także poprzez rozwijanie współpracy zagranicznej. Siemiatycze są miastem, które w jak największym stopniu pragnie wykorzystać szanse i możliwości jakie daje członkostwo w unijnych strukturach, miastem, które rozwój swój opiera przede wszystkim na współpracy z zagranicą, poszukiwaniu nowych partnerów, na wymianie doświadczeń i wspólnego dorobku. Mając na uwadze fakt, iż miasta i gminy europejskie już od dawna rozwój swój opierają na współpracy z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, władze miasta dążą do tego aby aktywnie włączyć się w proces współpracy europejskiej, poszukując partnera za granicą, tzw. miasta „bliźniaczego”, z którym mogłyby współdziałać na wielu płaszczyznach (ekonomicznej, społecznej, gospodarczej, kulturalnej). Fakt posiadania miasta partnerskiego stworzy Siemiatyczom większe możliwości rozwoju. Szansa wymiany doświadczeń, dobrej praktyki, a przede wszystkim okazja do zaprezentowania się swoim dorobkiem oraz wymiany ciekawych projektów – wszystko to pozwoli lepiej wykorzystać środki dostępne w ramach przekazanych Polsce funduszy strukturalnych i innych programów międzynarodowych.

2. Zadania polegające na poprawie sytuacji w mieście Siemiatycze

W zmieniających się uwarunkowaniach, wobec pojawiających się nowych możliwości wynikających min. z integracji europejskiej, władze gminy oparły się na nowych zasadach, polegających na podejściu długookresowym, w którym działania średniookresowe i bieżące wynikają z ustaleń o charakterze perspektywicznym. Proces planowania strategicznego traktowany jest jako niezwykle istotny elementem w kształtowaniu podstaw zrównoważonego rozwoju lokalnego. Taki swoisty pomost pomiędzy corocznym budżetem a strategią będzie pełnić plan rozwoju lokalnego, który jest narzędziem ułatwiającym podejmowanie właściwych decyzji dotyczących wyboru najbardziej efektywnych i najbardziej potrzebnych zadań inwestycyjnych. Takie postępowanie jest zgodnie z zasadą **„maksymalizacji efektów przy określonym poziomie zasobów”**.

Wśród zadań inwestycyjnych wybranych do realizacji w okresie 2005-2006 i latach następnych znalazły się :

Tabela nr 4. Zadania inwestycyjne samorządu Miasta Siemiatycze na lata 2005-2006

L.p.	Nazwa planowanego zadania	Lata realizacji	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Nakłady finansowe w tys. zł
Infrastruktura ochrony środowiska				
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. B. Głowackiego i Powstania Styczniowego	2005-2006	Miasto Siemiatycze Starostwo Powiatowe w Siemiatyczach	5479,5
2.	Budowa kanalizacji w ul. Nowej	2005	Miasto Siemiatycze	20,0
3.	Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągowej do Firmy PRONAR	2005	Miasto Siemiatycze	320,0
4.	Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej w ul. Plażowej	2005-2006 2007-2008	Miasto Siemiatycze	680,0 190,0
5.	Montaż urządzeń filtrujących wodę w basenie	2005	Miasto Siemiatycze	150,0
6.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Annapolskiej i S. Żeromskiego	2006 2007	Miasto Siemiatycze	2000,0 500,0
Infrastruktura edukacyjna i sportowa				
1.	Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Gimnazjum Nr 1 w Siemiatyczach	2005 2006 2007	Budżet Państwa Miasto Siemiatycze	85,0 2374,0 3596,0
2.	Inwestycje w obiektach oświatowych – Szkoła Pods. Nr 1 w Siemiatyczach	2005-2006 2006-2007	– Szkoła Pods. Nr 1 w Siemiatyczach	206,0 20,0
3.	Inwestycje w obiektach oświatowych – Gimnazjum Publiczne nr 1 w Siemiatyczach	2005-2006	Gimnazjum Publiczne nr 1 w Siemiatyczach	55,0
4.	Inwestycje w obiektach oświatowych – Zespół ds. przedszkoli (wymiana stolarki okiennej w przedszkolu nr 3 i nr 5) w Siemiatyczach	2006-2007	Zespół ds. przedszkoli	80,0
Infrastruktura drogowa				

1.	Budowa ulicy Zielonej w Siemiatyczach	2005	Miasto Siemiatycze	30,0
2.	Budowa ulic – ul. Obr. Wizny i Monte Cassino w Siemiatyczach	2005	Miasto Siemiatycze	140,0
3.	Budowa ulicy Lewandowskiego	2006	Miasto Siemiatycze	30,0
4.	Budowa ulic leg. Piłsudskiego i ogrodowej w Siemiatyczach	2006	Miasto Siemiatycze	100,0
5.	Budowa parkingu przy ulicy kościelnej	2006-2007	Miasto Siemiatycze	100,0
6.	Budowa ulicy nadrzecznej i części ul. Mickiewicza w Siemiatyczach	2006	Miasto Siemiatycze	80,0
7.	Budowa chodników – pas pieszo-rowerowy wzdłuż ul. Górnej	2005	Miasto Siemiatycze	50,0
8.	Budowa chodników ul. Kasztanowa i część ul. Witosa w Siemiatyczach	2005	Miasto Siemiatycze	100,0
9.	Budowa chodników – ul. Drohiczyńska w Siemiatyczach	2005	Starostwo Powiatowe w Siemiatyczach Miasto Siemiatycze	100,0
10.	Remont grobli i mostu na zbiorniku górnym w Siemiatyczach	2006	Miasto Siemiatycze	130,0
11.	Wykonanie oświetlenia- ul. Pałacowa	2005	Miasto Siemiatycze	100,0
12.	Wykonanie oświetlenia- 11 Listopada	2005-2006	Miasto Siemiatycze	200,0
13.	Wykonanie oświetlenia- ul. Lewandowskiego	2005	Miasto Siemiatycze	15,0
Pozostałe				
1.	Budowa budynku socjalnego	2005	Miasto Siemiatycze	300,0
2.	Budowa monitoringu wizyjnego miasta	2005	Miasto Siemiatycze	50,0
3.	Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	2005-2006	Miasto Siemiatycze	150,0
4.	Zakup komputerów wraz z oprogramowaniem do Urzędu Miasta Siemiatycze	2005	Miasto Siemiatycze	80,0
Inwestycje w obiektach kultury i ochronie dziedzictwa narodowego				
1.	Zakup sprzętu nagłośnieniowego dla Siemiatyckiego Ośrodka Kultury	2005 -2008	Siemiatycki Ośrodek Kultury	400,0
2.	Remont zabytkowej oranżerii wraz z zagospodarowaniem parku	2005-2006	Siemiatycki Ośrodek Kultury	380,0,0
3.	Remont zabytkowej synagogi w Siemiatyczach	2005-2006	Siemiatycki Ośrodek Kultury	140,0
4.	Zakup programu „Projekt Biblioteki Publiczne Internet – Informacje – Społeczeństwo” do Miejskiej Biblioteki Publicznej	2005	Miasto siemiatycze	70,0

5.	Miejska Biblioteka Publiczna – budowa szamba i wymiana ogrodzenia	2006	Miejska Biblioteka Publiczna	19,0
6	Miejska Biblioteka Publiczna – remont i wymiana stolarki okiennej i drzwiowej	2006-2007	Miejska Biblioteka Publiczna	95,0

Źródło: Opracowanie własne

Tabela nr 5 Zadania inwestycyjne samorządu Miasta Siemiatycze na lata 2007-2013

L.p.	Nazwa planowanego zadania	Lata realizacji	Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu	Nakłady finansowe w tys. zł
Infrastruktura ochrony środowiska				
1.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Słowicza	2006-2008	Miasto Siemiatycze	300
2.	Budowa kanalizacji w ul. 11 Listopada	2007-2009	Miasto Siemiatycze	1000
7.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Górnej i ul. Kościuszki oraz ulicach przyległych	2008-2009	Miasto Siemiatycze	900
8.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Świerkowej, Sosnowej i przyległych	2008	Miasto Siemiatycze	1070
9.	Utworzenie Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Dubiażynie	2007-2013	Związek Komunalny Gmin Regionu Puszczy Białowieskiej	154000
Infrastruktura drogowa				
1.	Budowa ulicy Cerkiewnej	2007-2009	Miasto Siemiatycze	250,0
2.	Budowa ulic na osiedlu Zastawie	2007	Miasto Siemiatycze	180,0
3.	Budowa ulic na os. Muszkowie	2007-2008 2008-2009	Miasto Siemiatycze	20,0 300,0
4.	Budowa chodników przy ul. Żeromskiego	2007	Miasto Siemiatycze	100,0

5.	Budowa chodników przy ul. Annopolskiej	2007	Miasto Siemiatycze	80,0
6	Wykonanie oświetlenia- ul. od A. Jabłonowskiej do ul. Żeromskiego	2008	Miasto Siemiatycze	100,0
7	Wykonanie oświetlenia – ul. Grodzieńska	2006-2007	Miasto Siemiatycze	220,0
8	Wykonanie oświetlenia – od ul. Gilewskiego do ul. Wysokiej	2008	Miasto Siemiatycze	60,0
Pozostałe				
1.	Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	2007 2008	Miasto Siemiatycze	60,0 50
Infrastruktura edukacyjna i sportowa				
1.	Budowa basenu kąpielowo – rekreacyjnego w Siemiatyczach	2008-2010	Miasto Siemiatycze	20000

Źródło: Opracowanie własne

IV. RALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

Samorząd terytorialny jako samodzielny podmiot gospodarujący w procesie zrównoważonego rozwoju miasta Siemiatycze występuje w zarówno w roli inwestora jak również partnera stymulującego rozwój kolejnych inwestycji. Jednakże żeby gmina mogła pełnić obie te funkcje, musi najpierw sama wiedzieć, co chce osiągnąć. A więc nie tylko określić cele swojego działania, ale także pewne priorytety inwestycyjne, które muszą zostać umiejscowione w czasie i w przestrzeni, i którym przyporządkowane zostaną odpowiednie kwoty i źródła ich sfinansowania – środki własne i zewnętrzne pozostające w ścisłej korelacji z budżetem gminy. Odzwierciedleniem tego jest wykaz zadań inwestycyjnych i środków przeznaczonych na ich realizację w 2005r , zadań „**najpilniejszych z pilnych**”, który stanowi załącznik do Uchwały nr XXIII/145/ 04 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 30 grudnia 2004r.

Tabela nr 6 Wykaz zadań inwestycyjnych i środków na ich realizację w 2005r., załącznik do Uchwały nr XXIII/145/ 04 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 30 grudnia 2004r.

Nazwa zadania inwestycyjnego i jego lokalizacja	Rok <u>rozpoc</u> z. <u>zakońc</u> z.	Wartość kosztorys. Zadania	Dotychczas poniesione wydatki (do końca ub r.)	Pozostałość środków na r-ku inwestycyjnym	Środki wynikające z planów na 2005 r ogółem w zł	w tym:					
						środki własne budżetowe	środki z własn. fundusz celow.	wpłaty ludności	środki z budżetu państwa	dotacje bezzwr. z funduszy celowych	kredyty i pożyczki
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
I. Zadania kontynuowane											
1. Budowa monitoringu wizyjnego miasta – dalsza rozbudowa	<u>2004</u> 2005	160 000	120 000	-	40 000	40 000 -	-	-	-	-	-
2. Budowa hali widowiskowo-sportowej przy Gimnazjum nr 1 w Siemiatyczach	<u>2004</u> 2006	6 000 000	100 000	-	600 000	100 000	-	-	-	500 000	-
3. Budowa kanalizacji w ul. B. Głowackiego i Powstania Styczniowego	<u>2004</u> 2006	4 200 000	80 000	-	1 900 000	-	100 000	-	-	1 000 000	800 000
4. Budowa budynku socjalnego	<u>2004</u> 2005	450 000	150 000	-	300 000	150 000	-	-	-	150 000	-
5. Instalacja urządzeń filtrujących wodę w basenie	<u>2004</u> 2005	300 000	150 000	-	150 000	150 000	-	-	-	-	-

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
II. Zadania noworozpoczynane											
1. Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągu w ul. Plażowej	<u>2004</u> 2006	550 000	50 000	-	130 000	-	130 000	-	-	-	-
2. Kanalizacja sanitarne i deszczowa w ul. Nowej	2005	40 000	-	-	40 000	20 000	20 000	-	-	-	-
3. Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągu do firmy „PRONAR”	2005	320 000	-	-	320 000	80 000	-	-	-	240 000	-
4. Remont ul. Drohiczyńskiej	2005	100 000	-	-	100 000	100 000	-	-	-	-	-
5. Budowa pasa pieszo-rowerowego przy ul. Górnej	2005	50 000	-	-	50 000	50 000	-	-	-	-	-
6. Budowa ul. Zielonej	2005	30 000	-	-	30 000	30 000	-	-	-	-	-
7. Budowa ul. Obrońców Wizny i Monte Casino	<u>2005</u> 2006	200 000	-	-	140 000	140 000	-	-	-	-	-
8. Wykonanie oświetlenia w ul. Pałacowej	2005	100 000	-	-	100 000	100 000	-	-	-	-	-
9. Wykonanie oświetlenia w ul. 11 Listopada	<u>2005</u> 2006	200 000	-	-	85 000	85 000	-	-	-	-	-
10. Wykonanie oświetlenia w ul. Lewandowskiego	2005	15 000	-	-	15 000	15 000	-	-	-	-	-
11. Zakup komputerów wraz z oprogramowaniem do Urzędu Miasta	2005	80 000	-	-	80 000	80 000	-	-	-	-	-
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
12. Zakup programu	2005	70 000	-	-	70 000	70 000	-	-	-	-	-

„Projekt Biblioteki Publiczne-Internet-Informacje-Społeczeństwo” do Miejskiej Biblioteki Publicznej											
Ogółem:		12 865 000	650 000	-	4 150 000	1 210 000	250 000	-	-	1 890 000	800 000

Źródło: Opracowanie własne

V. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE WOJEWÓDZTWA

Wybrane do realizacji zadania inwestycyjne pozostają w ścisłej korelacji ze strategią rozwoju miasta Siemiatycze opracowaną w 2003r.. W głównej mierze są to inwestycje określone jako priorytetowe dla rozwoju miasta, które winny być zrealizowane w pierwszej kolejności. Zadania te pozostają w związku z dokumentami strategicznymi Województwa Podlaskiego. Obrazuje to poniższa tabela:

Tabela nr 7 Powiązanie projektów z celami strategicznymi dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno – społeczno – gospodarczego miasta oraz z innymi działaniami realizowanymi na terenie województwa.

L.p.	Tytuł projektu	Powiązanie ze Strategią Rozwoju Miasta Siemiatycze	Powiązanie z dokumentami Województwa Podlaskiego	
			Strategia Rozwoju Województwa Podlaskiego	Program Wojewódzki na lata 2004-2006
Zadania kontynuowane				
1	Budowa monitoringu wizyjnego miasta – dalsza rozbudowa	<p><u>Cel strategiczny 1</u> – Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska</p> <p><u>1.D</u>– Rozwój pozostałej infrastruktury technicznej</p> <p>1.D.4- Budowa zintegrowanego systemu monitoringu wizyjnego</p>	<p><u>Cel strategiczny B</u>- Restrukturyzacja i dywersyfikacja bazy ekonomicznej województwa podlaskiego ze szczególnym wykorzystaniem walorów przyrodniczych, kulturowych i turystycznych;</p> <p><u>Priorytet III</u>- Rozwój instytucji i urzędów infrastruktury społecznej o zasięgu i znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym w dziedzinie zdrowia, opieki społecznej i kultury oraz podwyższana w ten sposób rangi i pozycji ośrodków regionalnych województwa i jego integracji wewnętrznej ;</p> <p><u>Działanie 3.1</u> – Poprawa warunków</p>	<p><u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa</p> <p><u>Działanie3</u> Rozwój regionalnej infrastruktury społecznej -</p>

			zamieszkiwania ludności	
2	Budowa hali widowiskowo-sportowej przy gimnazjum nr 1 w Siemiatyczach	<p><u>Cel strategiczny 3</u>– Rozwój usług publicznych</p> <p><u>3.C</u> - Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych</p> <p><u>3.C.1</u> - Budowa lub adaptacja obiektu na potrzeby hali widowiskowo-sportowej (priorytet)</p>	<p><u>Cel strategiczny A</u>- Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury;</p> <p><u>Priorytet III</u> – Rozwój instytucji i urzędów infrastruktury społecznej o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym w dziedzinie zdrowia, opieki społecznej i kultury oraz podwyższenia w ten sposób rangi i pozycji ośrodków regionalnych województwa i jego integracji wewnętrznej;</p> <p><u>Działanie 3.5</u> – Rozwój sportu i rekreacji</p>	<p><u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa</p> <p><u>Działanie 4</u> – Rozwój infrastruktury turystycznej i sportowej</p>
3	Budowa kanalizacji sanitarnej w ulicach B. Głowackiego i Powstania Styczniowego w Siemiatyczach	<p><u>Cel strategiczny 1</u> – Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska</p> <p><u>1.C</u> - Ochrona środowiska</p> <p><u>1.C.2</u> - Rozbudowa sieci kanalizacji do objęcia 100% zwartej zabudowy(priorytet)</p>	<p><u>Cel strategiczny A</u>- Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury;</p> <p><u>Priorytet I</u> – Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej województwa;</p> <p><u>Działanie 1.4</u> – Rozwój systemów zaopatrzenia w wodę , odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz usuwania i utylizacji odpadów stałych</p>	<p><u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa</p> <p><u>Działanie2</u> - Rozwój infrastruktury ochrony środowiska</p>
4	Budowa budynku socjalnego	<p><u>Cel strategiczny 3</u>- Rozwój usług publicznych</p> <p>3.D – Spóność społeczna</p> <p>3.D 1- Rozwój budownictwa</p>	<p><u>Cel strategiczny A</u>- Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury;</p> <p><u>Priorytet III</u> - Rozwój instytucji i urzędów infrastruktury społecznej o zasięgu regionalnym</p>	<p><u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa</p> <p><u>Działanie 3</u> Rozwój regionalnej infrastruktury</p>

		mieszkaniowego(priorytet)	i ponadregionalnym w dziedzinie zdrowia, opieki społecznej i kultury oraz podwyższenia w ten sposób rangi i pozycji ośrodków regionalnych województwa i jego integracji wewnętrznej; <u>Działanie 3.1</u> – Poprawa warunków zamieszkania ludności	społecznej
5	Instalacja urządzeń filtrujących wodę w basenie	<u>Cel strategiczny 3</u> – Rozwój usług publicznych 3.C Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych	<u>Cel strategiczny A</u> - Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury; <u>Priorytet III</u> – Rozwój instytucji i urządzeń infrastruktury społecznej o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym w dziedzinie zdrowia, opieki społecznej i kultury oraz podwyższenia w ten sposób rangi i pozycji ośrodków regionalnych województwa i jego integracji wewnętrznej; <u>Działanie 3.5</u> – Rozwój sportu i rekreacji	<u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa <u>Działanie 4</u> – Rozwój infrastruktury turystycznej i sportowej
Zadania noworozpoczynane				
6	Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągu w ul.Płażowej	<u>Cel strategiczny 1</u> – Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska <u>1.C</u> - Ochrona środowiska <u>1.C.2</u> - Rozbudowa sieci kanalizacji do objęcia 100%	<u>Cel strategiczny A</u> - Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury; <u>Priorytet I</u> – Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej województwa; <u>Działanie 1.4</u> – Rozwój systemów zaopatrzenia w wodę , odprowadzania i oczyszczania ścieków	<u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa <u>Działanie2</u> - Rozwój infrastruktury ochrony środowiska

		zwartej zabudowy(priorytet)	oraz usuwania i utylizacji odpadów stałych	
7	Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągu do firmy „PRONAR”	<p><u>Cel strategiczny 1</u> – Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska</p> <p><u>1.C</u> - Ochrona środowiska</p> <p><u>1.C.2</u> - Rozbudowa sieci kanalizacji do objęcia 100% zwartej zabudowy(priorytet)</p>	<p><u>Cel strategiczny A</u>- Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury;</p> <p><u>Priorytet I</u> – Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej województwa;</p> <p><u>Działanie 1.4</u> – Rozwój systemów zaopatrzenia w wodę , odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz usuwania i utylizacji odpadów stałych</p>	<p><u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa</p> <p><u>Działanie2</u> - Rozwój infrastruktury ochrony środowiska</p>
8	Kanalizacja sanitarna i deszczowa w ul. Nowej	<p><u>Cel strategiczny 1</u> – Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska</p> <p><u>1.C</u> - Ochrona środowiska</p> <p><u>1.C.2</u> - Rozbudowa sieci kanalizacji do objęcia 100% zwartej zabudowy(priorytet)</p>	<p><u>Cel strategiczny A</u>- Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury;</p> <p><u>Priorytet I</u> – Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej województwa;</p> <p><u>Działanie 1.4</u> – Rozwój systemów zaopatrzenia w wodę , odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz usuwania i utylizacji odpadów stałych</p>	<p><u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa</p> <p><u>Działanie2</u> - Rozwój infrastruktury ochrony środowiska</p>
9	Remont ul. Drohiczyńskiej	<p><u>Cel strategiczny 1</u> – Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska</p> <p>1.A - Poprawa jakości dróg</p> <p>1.A.4 – Modernizacja dróg miejskich</p>	<p><u>Cel strategiczny A</u>- Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury;</p> <p><u>Priorytet I</u> – Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej województwa;</p> <p><u>Działanie 1.1</u> – Rozwój systemu transportowego</p>	<p><u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa</p> <p><u>Działanie1</u> - Rozwój systemu transportowego województwa</p>

			województwa	
10	Budowa pasa pieszo- rowerowego przy ul. Górnej	<u>Cel strategiczny 1</u> – Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska 1.A - Poprawa jakości dróg 1.A.6 – Tworzenie ciągów pieszo- rowerowych	<u>Cel strategiczny A</u> - Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury; <u>Priorytet I</u> – Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej województwa; <u>Działanie 1.1</u> – Rozwój systemu transportowego województwa	<u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa <u>Działanie 1</u> - Rozwój systemu transportowego województwa
11	Budowa ul. Zielonej	<u>Cel strategiczny 1</u> – Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska 1.A - Poprawa jakości dróg 1.A.4 – Modernizacja dróg miejskich	<u>Cel strategiczny A</u> - Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury; <u>Priorytet I</u> – Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej województwa; <u>Działanie 1.1</u> – Rozwój systemu transportowego województwa	<u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa <u>Działanie 1</u> - Rozwój systemu transportowego województwa
12	Budowa ul. Obrońców Wizny i Monte Casino	<u>Cel strategiczny 1</u> – Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska 1.A - Poprawa jakości dróg 1.A.4 – Modernizacja dróg miejskich	<u>Cel strategiczny A</u> - Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury; <u>Priorytet I</u> – Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej województwa; <u>Działanie 1.1</u> – Rozwój systemu transportowego województwa	<u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa <u>Działanie 1</u> - Rozwój systemu transportowego województwa

13	Wykonanie oświetlenia w ul. Pałacowej	<p><u>Cel strategiczny 1</u> – Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska</p> <p>1.A - Poprawa jakości dróg</p> <p>1.A.4 – Modernizacja dróg miejskich</p>	<p><u>Cel strategiczny A</u>- Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury;</p> <p><u>Priorytet I</u> – Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej województwa;</p> <p><u>Działanie 1.1</u> – Rozwój systemu transportowego województwa</p>	<p><u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa</p> <p><u>Działanie1</u> - Rozwój systemu transportowego województwa</p>
14	Wykonanie oświetlenia w ul. 11 Listopada	<p><u>Cel strategiczny 1</u> – Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska</p> <p>1.A - Poprawa jakości dróg</p> <p>1.A.4 – Modernizacja dróg miejskich</p>	<p><u>Cel strategiczny A</u>- Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury;</p> <p><u>Priorytet I</u> – Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej województwa;</p> <p><u>Działanie 1.1</u> – Rozwój systemu transportowego województwa</p>	<p><u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa</p> <p><u>Działanie1</u> - Rozwój systemu transportowego województwa</p>
15	Wykonanie oświetlenia w ul. Lewandowskiego	<p><u>Cel strategiczny 1</u> – Rozwój nowoczesnej infrastruktury z uwzględnieniem ochrony środowiska</p> <p>1.A - Poprawa jakości dróg</p> <p>1.A.4 – Modernizacja dróg miejskich</p>	<p><u>Cel strategiczny A</u>- Podniesienie konkurencyjności województwa podlaskiego poprzez rozbudowę i modernizację infrastruktury;</p> <p><u>Priorytet I</u> – Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej województwa;</p> <p><u>Działanie 1.1</u> – Rozwój systemu transportowego województwa</p>	<p><u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa</p> <p><u>Działanie1</u> - Rozwój systemu transportowego województwa</p>

16.	Zakup komputerów wraz z oprogramowaniem do Urzędu Miasta Siemiatycze	<p><u>Cel strategiczny 4</u> – Poprawa sprawności administracji i tworzenie pozytywnego wizerunku miasta</p> <p>4.B – Sprawność w administracji i komunikacji społecznej</p> <p>4.B.3 – Zinformatyzowanie usług administracyjnych obsługi mieszkańców</p>	<p><u>Cel strategiczny B</u> – Restrukturyzacja i dywersyfikacja bazy ekonomicznej województwa podlaskiego ze szczególnym wykorzystaniem walorów przyrodniczych, kulturowych i turystycznych</p> <p><u>Priorytet II</u>- Wzmocnienie bazy ekonomicznej województwa</p> <p><u>Działanie 2.4</u> - Rozwój technologii informacyjnych</p>	<p><u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa</p> <p><u>Działanie 5</u> – Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego i przedsięwzięć innowacyjnych</p>
17	Zakup programu „Projekt biblioteki Publiczne-Internet- Informacje- Społeczeństwo” dla Miejskiej Biblioteki Publicznej	<p><u>Cel strategiczny 4</u> – Poprawa sprawności administracji i tworzenie pozytywnego wizerunku miasta</p> <p>4.B – Sprawność w administracji i komunikacji społecznej</p>	<p><u>Cel strategiczny B</u> – Restrukturyzacja i dywersyfikacja bazy ekonomicznej województwa podlaskiego ze szczególnym wykorzystaniem walorów przyrodniczych, kulturowych i turystycznych</p> <p><u>Priorytet II</u>- Wzmocnienie bazy ekonomicznej województwa</p> <p><u>Działanie 2.4</u> - Rozwój technologii informacyjnych</p>	<p><u>Priorytet I</u> – Modernizacja i rozbudowa infrastruktury województwa</p> <p><u>Działanie 5</u> – Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego i przedsięwzięć innowacyjnych</p>

Źródło: Opracowanie własne

VI. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Oczekiwane przez miasto wskaźniki osiągnięć PRL służą zmierzeniu osiągnięcia celów szczegółowych zdefiniowanych w dokumencie zatytułowanym „Uzupełnienie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego”.

Zadania przyjęte do realizacji w ramach ZPORR objęte zostaną monitoringiem rzeczowym, który dostarczy danych obrazujących postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwi ocenę jego wykonania.

Wskaźniki obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań są podzielone na trzy kategorie:

- **wskaźniki produktu** – odnoszące się do rzeczowych efektów poszczególnych działań podejmowanych w ramach realizacji przedsięwzięć
- **wskaźniki rezultatu** – odpowiadające bezpośrednim natychmiastowym efektom wynikającym z realizacji programu
- **wskaźniki oddziaływania** – odnoszące się do konsekwencji realizacji danych projektów wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Są to wskaźniki oddziałujące na szerszą populację i pośrednio tylko wynikające ze zrealizowanych działań.

Spośród wskaźników produktu wyróżnia się:

- długość zmodernizowanych dróg gminnych (km)
- długość zbudowanych chodników dla pieszych (km)
- długość zbudowanej sieci rozdzielczej wodociągów (km)
- długość zbudowanej sieci kanalizacyjnej (km)
- powierzchnia wybudowanych obiektów sportowych (m²)
- długość zbudowanych ścieżek rowerowych (km)
- powierzchnia zmodernizowanych obiektów rekreacyjnych (m²)

Wskaźniki rezultatu określono jako:

- spadek liczby wypadków drogowych (szt.)
- liczba osób korzystających ze zmodernizowanych dróg gminnych (osoby)
- liczba osób korzystających ze zbudowanych chodników dla pieszych (osoby)
- liczba budynków podłączonych do sieci wodociągowej (szt.)

- liczba budynków podłączonych do sieci kanalizacyjnej (szt.)
- liczba osób korzystających z sieci wodociągowej (osoby)
- liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (osoby)
- ilość ścieków odprowadzanych i oczyszczanych (m³/d)
- ilość osób korzystających ze zbudowanych obiektów sportowych (osoby)
- ilość osób korzystających ze zmodernizowanych obiektów rekreacyjnych (osoby)
- ilość zorganizowanych imprez (szt.)
- liczba nowych miejsc pracy (szt.)

Wskaźniki oddziaływania Planu Rozwoju Lokalnego określono jako:

- poprawa jakości dróg gminnych
- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na terenie gminy
- poprawa warunków środowiskowych gminy
- zwiększenie dostępu mieszkańców gminy do obiektów sportowych (osoby)
- wzrost liczby podmiotów gospodarczych (osoby)
- wzrost liczby miejsc pracy utworzonych po zakończeniu realizacji projektów (szt.)
- spadek stopy bezrobocia (%)
- wzrost ilości turystów odwiedzających gminę (osoby)
- wzrost ilości gospodarstw agroturystycznych (szt.)
- wzmocnienie potencjału rozwojowego gminy
- zachowanie walorów środowiska przyrodniczego

Tabela nr 8 Ilościowe wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania dla zadań inwestycyjnych miasta Siemiatycze

faza cyklu interwencji	wskaźniki	szacowana docelowa wartość wskaźnika
produkt	1. długość przebudowanych odcinków dróg w latach 2004 – 2008 (km)	3,78 km
	2. długość sieci kanalizacyjnej (km)	13 km
	3. długość sieci wodociągowej	12 km
	4. powierzchnia nowych lub	

	zmodernizowanych obiektów przeznaczonych na cele dydaktyczne i sportowe	2350 m ²
rezultat	1. powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku budowy i modernizacji dróg oraz uzbrojenia terenu 2. zmniejszenie nakładów na bieżące remonty nawierzchni 3. wzrost ilości ścieków odprowadzanych do oczyszczalni (m ³ /doba)	60 ha 40 tys. zł / rocznie 350m ³ /doba 10 %
oddziaływanie	1. wzrost liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej (%) 2. wzrost liczby osób korzystających z sieci wodociągowej (%) 3. wzrost liczby organizacji sportowych (%)	24 % 3 % 30 %

Źródło: Opracowanie własne

VII. PLAN FINANSOWY NA LATA 2004- 2006 I NA NASTĘPNE PLANOWANE

Przedstawiona poniżej analiza możliwości finansowych miasta Siemiatycze (mająca na celu przede wszystkim ocenę możliwości sfinansowania wynikających ze strategii miasta konkretnych zadań) ma charakter niejako dwustronny. Po pierwsze analizie poddana zostanie strona dochodowa budżetu, po drugie – strona wydatkowa.

Na wstępie warto przypomnieć, iż podstawowym celem działania jednostki samorządu terytorialnego każdego szczebla jest zaspokajanie potrzeb społeczności zamieszkującej jej terytorium. Podejmowane przez władze lokalne działania wynikają przede wszystkim z zakresu przekazanych danej jednostce – w procesie decentralizacji – kompetencji i wyrażają się zasadniczo w drodze realizacji konkretnych zadań o charakterze publicznym. Wykonywanie określonych zadań jest natomiast bardzo ściśle powiązane z koniecznością dokonywania określonych wydatków budżetowych. Podziały wydatków budżetowych dokonywanych przez jednostki samorządu terytorialnego mogą przebiegać w oparciu o różne kryteria, uwzględniające zarówno charakter realizowanych

zadań, sposób ich wykonywania, czy też względy natury czysto prawnej. W niniejszej analizie uwzględniony zostanie przede wszystkim podział wydatków oparty o obowiązującą klasyfikację budżetową.

Oprócz strony wydatkowej analizie poddane zostaną także dochody budżetowe miasta Siemiatycze. Podstawowym przyjętym w analizie podziałem w ramach tej kategorii będzie, narzucony przez ustawodawcę, podział wskazujący na podstawowe źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego, a mianowicie dochody własne, subwencje ogólne i dotacje celowe.

1 Sytuacja finansowa miasta Siemiatycze w latach 2002-2005

1.1 Źródła dochodu Miasta Siemiatycze

Rozpoczynając analizę sytuacji finansowej miasta Siemiatycze w latach 2002-2005 warto zwrócić uwagę przede wszystkim na system zasilania finansowego, a zwłaszcza poszczególne kategorie dochodowe. Przede wszystkim chodzi tutaj o samą strukturę tych dochodów i zmiany, jakie zachodziły w obrębie tej struktury na przestrzeni analizowanych lat. Z punktu widzenia konstrukcji systemu dochodów istotnym wydaje przede wszystkim się udział w strukturze poszczególnych źródeł dochodów, co przedstawione zostało w poniższej tabeli

Tabela 9. Struktura dochodów miasta Siemiatycze (w %) w latach 2002-2005

Źródło: Opracowanie własne

	Dochody własne	Subwencja ogólna	Dotacje celowe
2002	50	39	11
2003	42	32	26
2004	55	34	11
2005	57	31	12

Jak wynika z powyższych danych udziały poszczególnych komponentów nie różniły się od siebie w sposób znaczący, ale ulegały zmianom. Po pierwsze należy zwrócić uwagę na ciągły wzrost dochodów własnych (50 %- 57 %) i malejący udział subwencji.

Okres lat 2002-2005 charakteryzuje się tendencją wzrostową wielkości udziału dochodów własnych w dochodach globalnych. Jednym z elementów tworzących kategorię dochodów własnych, są podatki i opłaty lokalne od osób fizycznych i prawnych. Stanowią one w dochodach własnych znaczącą pozycję i wynoszą 88%. Pozostałe dochody wynoszą

zaledwie 12%. Obserwując zmiany jakie miały miejsce w latach 2002-2005 w strukturze dochodów miasta można zauważyć, iż w odniesieniu do dochodów własnych zauważalna jest tendencja wzrostowa, natomiast w odniesieniu do subwencji można mówić o umiarkowanej tendencji spadkowej. Dotacje utrzymują się na stałym poziomie.

Tabela nr 10. Dochody miasta Siemiatycze z podziałem na lata 2003-2005.

Wyszczególnienie	2003 r.	2004r.	Plan na 2005 r.
I. Dochody z podatków i opłat lokalnych mienia komunalnego i pozostałe.	9712061	11863540	12 582 300
Rolnictwo i łowiectwo	396	318	400
Gospodarka mieszkaniowa.	605023	948656	783 000
Administracja publiczna	14279	11345	7 000
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej	8829430	10371543	11 038 500
Różne rozliczenia	238	76	300
Oświata i wychowanie	9391	7388	3 300
Pomoc społeczna	8693	68591	604 000
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	243127	399327	140 800
Wpływy z różnych opłat	-	-	200
Pozostałe odsetki	-	-	500
Wpływy z różnych dochodów	-	52817	100
Kultura fizyczna i sport	1484	3479	5 000
II. Dotacje celowe na zadania	6180610	2440541	2 553 918

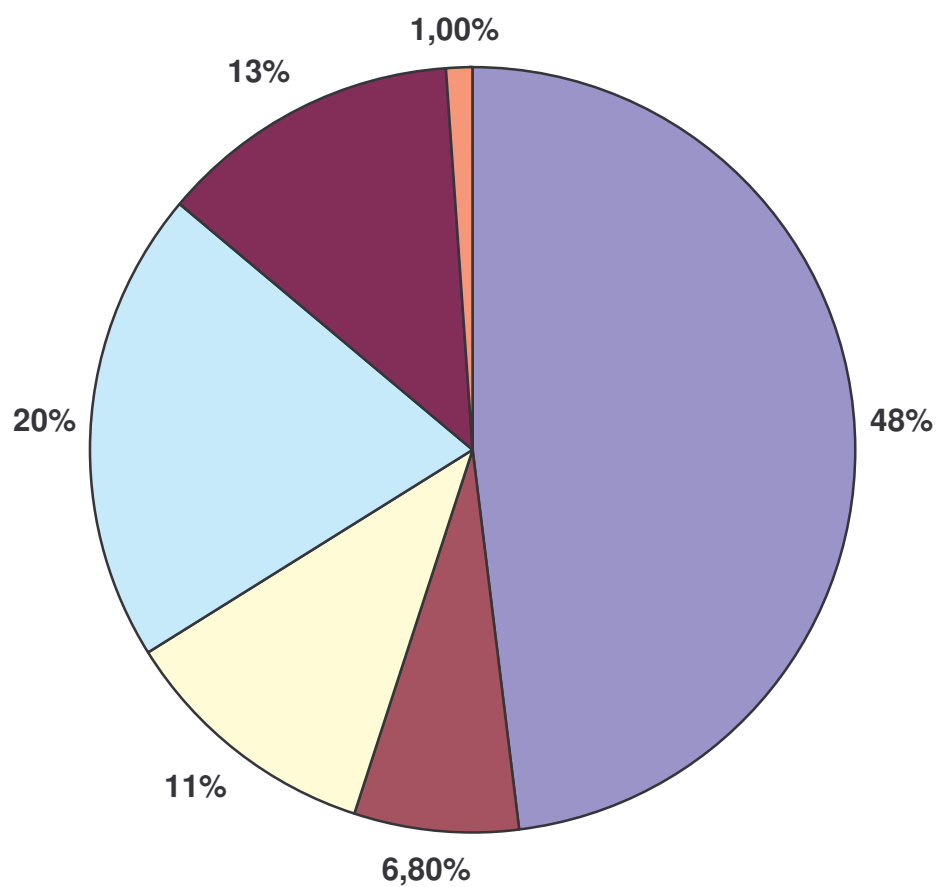
zlecone i powierzone			
Działalność usługowa	-	1400	4 500
Administracja publiczna	89000	95000	93 000
Oświata i wychowanie	42996	-	-
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	59648	29565	2 418
Pomoc społeczna	1546160	2195834	2 454 000
III. Różne rozliczenia	7691523	7303895	6 939 892
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	15000		
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	4427806	118742	-
Dochody ogółem: I + II + III.	23584194	21607976	22 076 110

Źródło: Opracowanie własne

1.2 Wydatki

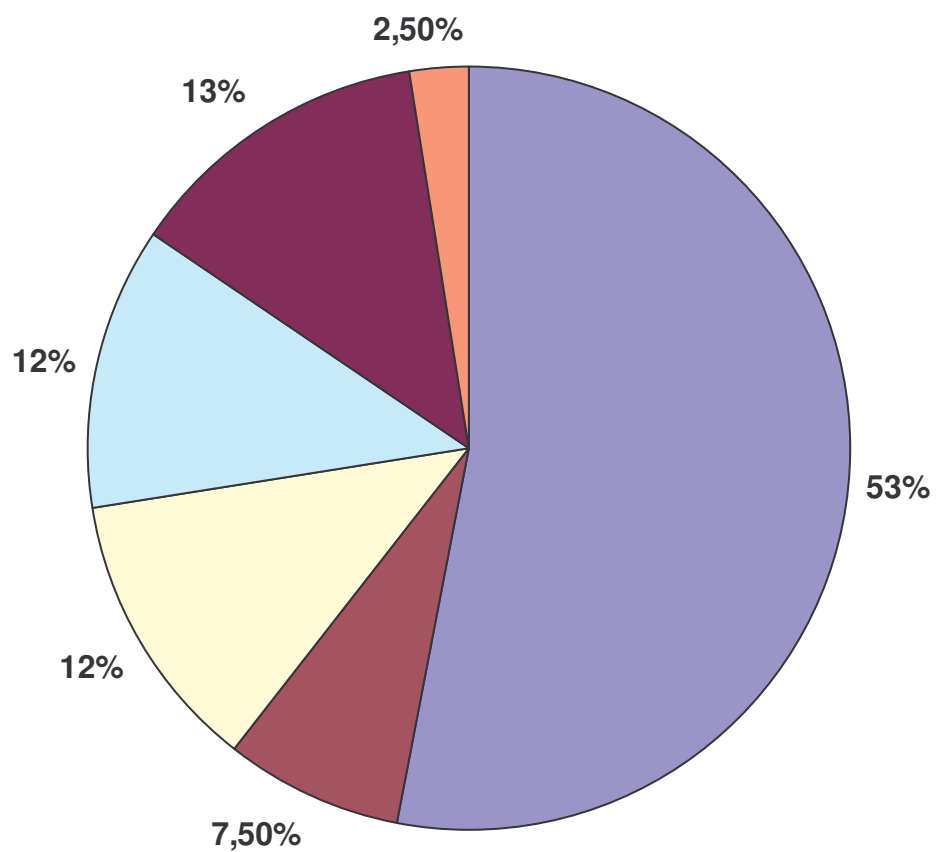
Osobne zagadnienie stanowią zmiany w zakresie wydatków budżetowych w latach 2002-2005. Poniższe wykresy obrazują to zjawisko.

Wykres nr 2. Wydatki 2005 r. . Źródło: Opracowanie własne

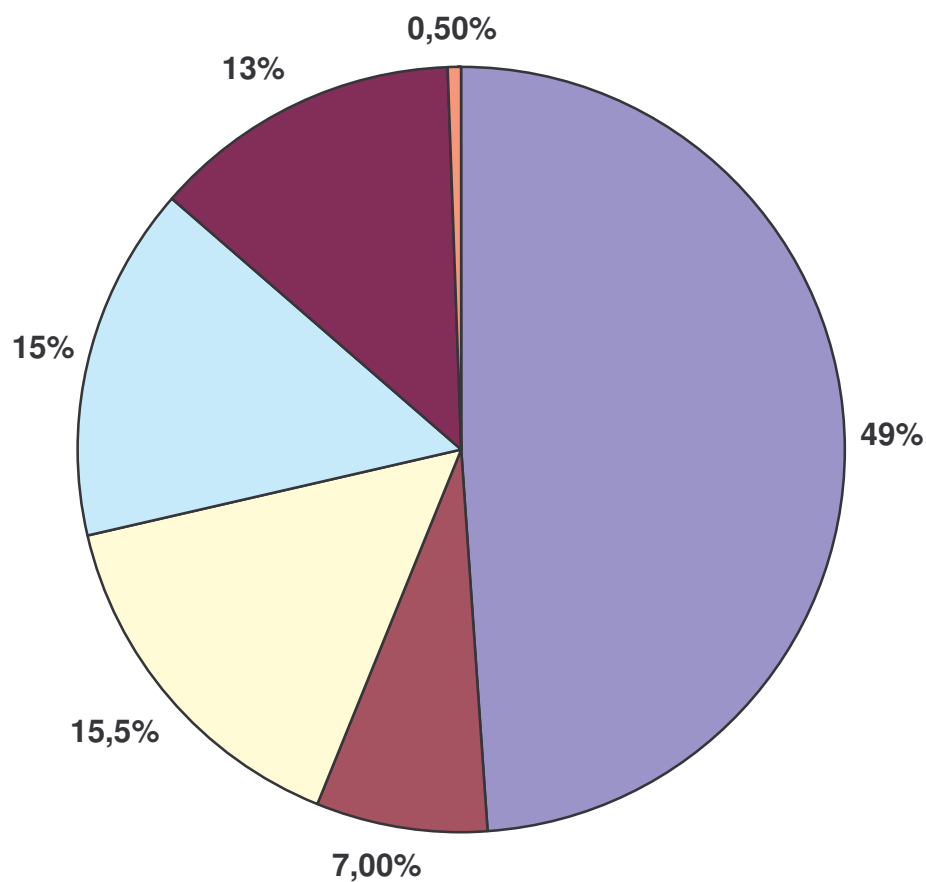
- Wydatki na oświatę - 10420000 zł
- Wydatki na kulturę i sport - 1510000 zł
- Wydatki komunalne - 2413692 zł
- Wydatki na opiekę społeczną i zdrowie - 4305000 zł
- Wydatki na administrację - 2813000 zł
- Pozostałe wydatki - 360418 zł

Wykres nr 3. Wydatki 2004 r. Źródło: Opracowanie własne

- Wydatki na oświatę - 10344000 zł
- Wydatki na kulturę i sport - 1443000 zł
- Wydatki komunalne - 2265000 zł
- Wydatki na opiekę społeczną i zdrowie - 2400000 zł
- Wydatki na administrację - 2826000 zł
- Pozostałe wydatki - 398000 zł

Wykres nr 4. Wydatki 2003 r. . Źródło: Opracowanie własne

- Wydatki na oświatę - 9209520 zł
- Wydatki na kulturę i sport - 1339500 zł
- Wydatki komunalne - 2789715 zł
- Wydatki na opiekę społeczną i zdrowie - 2826932 zł
- Wydatki na administrację - 2509664 zł
- Pozostałe wydatki - 73865zł

Interesującą kwestię – w odniesieniu do strony wydatkowej – stanowi wewnętrzna struktura wydatków uwzględniająca podział na wydatki bieżące oraz wydatki inwestycyjne. Otrzymane w przypadku miasta Siemiatycze wyniki przedstawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela nr 11 Udział wydatków bieżących i wydatków majątkowych (w %) w wydatkach ogółem w latach 2002-2005r.

	2002	2003	2004	2005
Wydatki bieżące	89,8	65	90,2	89
Wydatki inwestycyjne	10,2	35	9,8	11

Źródło: Opracowanie własne

Jak widać z powyższego zestawienia w każdym z analizowanych okresów budżetowych wydatki inwestycyjne stanowiły w całości wydatków niezbyt znaczącą część. Taka struktura wydatków jest raczej typowa dla gminnego szczebla samorządu w Polsce.

1.3 Możliwości finansowe miasta Siemiatycze w latach 2004 -2006

Przedstawiony Plan Finansowy Miasta Siemiatycze na lata 2004–2006 obejmuje okres do 2006 roku włącznie, zaś opiera się na danych historycznych z lat 2002-2005.

Dane na 2005 rok są zgodne z uchwalonym budżetem miasta na 2005 rok, po uwzględnieniu ostatecznej wysokości przyznanych kwot poszczególnych części subwencji ogólnej i planowanej kwoty dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych oraz ostatecznych kwot dotacji celowych przyznanych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę. Na lata 2006 – 2008 określono założenia i skonstruowano prognozę.

Miasto ze względu na kompetencje ustawowe oraz wielkość i strukturę dochodów, gwarantowanych ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, nie ma większych możliwości inwestycyjnych. Niemniej jednak efektywne wydatkowanie środków na realizację zadań bieżących daje możliwości inwestowania również w przypadku naszej gminy .

W wyniku przeprowadzonej projekcji dochodów i wydatków bieżących otrzymano kwoty omawianych kategorii w okresie objętym prognozą. Poniżej zaprezentowano rezultaty prognoz zawierające globalne kwoty dochodów ogółem, wydatków bieżących oraz kwoty środków dostępnych na inwestycje i obsługę zadłużenia, jako różnicy pomiędzy powyższymi

kategoriami. Należy podkreślić, że nie uwzględniono w prognozie żadnych środków bezzwrotnych , co skutkuje zaniżeniem faktycznych możliwości inwestycyjnych gminy.

Tabela nr 12. Prognoza budżetu gminy i spłaty zobowiązań . Źródło: Opracowanie własne

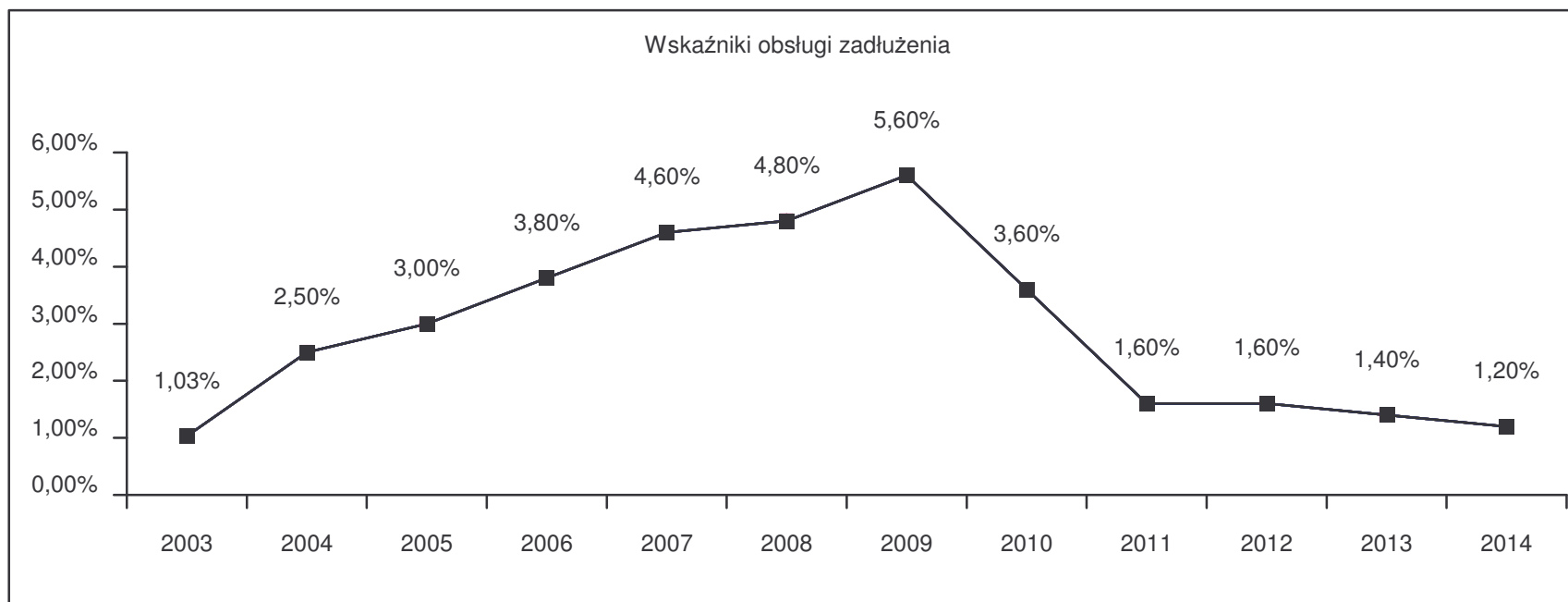
w tys. złotych

	Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
A	Dochody ogółem:	19908	20902	22076	22700	23800	24000	24500	24800	25100	25400	25700	26000
B	Wydatki ogółem:	28558	20377	21822	21844	22696	22856	23116	23896	24702	25002	25342	25681
	w tym:												
	- wydatki bieżące	18067	19277	20612	20844	21496	21556	21116	22396	22702	23002	23342	23681
	- wydatki inwestycyjne	10491	1100	1210	1000	1200	1300	2000	1500	2000	2000	2000	2000
C	Wynik finansowy (A-B) +wolne środki	-8650	525	254 322	856	1104	1144	1384	904	398	398	358	319
D	Spłata kredytów i pożyczek ogółem:	206	525	576	856	1104	1144	1384	904	398	398	358	319
D 1	- spłata kredytów już zaciągniętych	206	525	576	686	786	786	986	506	-	-	-	-
D 2	Spłata kredytów Przewidzianych do zaciągnięcia	-	-	-	170	318	358	398	398	398	398	358	319
E	Razem: D1+D2	206	525	576	856	1104	1144	1384	904	398	398	358	319
	Zadłużenie w poszczególnych latach: D : A	1,03 %	2,5 %	3,0 %	3,8 %	4,6 %	4,8 %	5,6 %	3,6 %	1,6 %	1,6 %	1,4 %	1,2 %

1.4 Wskaźniki obciążenia budżetu miasta

Zgodnie z art.133 Ustawy o finansach publicznych łączna kwota przypadających do spłaty w danym roku budżetowym rat kredytów i pożyczek oraz potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego poręczeń wraz z należnymi w danym roku odsetkami od tych kredytów i pożyczek, oraz należnych odsetek i dyskonta a także przypadających w danym roku budżetowym wykupów papierów wartościowych emitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego, nie może przekroczyć 15,0 % planowanych na dany rok budżetowy dochodów jednostki samorządu terytorialnego. Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, iż wysokość całkowitych zobowiązań gminy z tytułu pożyczek, kredytów w stosunku do przewidywanych dochodów budżetu miasta Siemiatycze w latach 2003-2014 będzie się kształtować w przedziale 1,03 % – 5,6 % w 2009r. i 1,2% w 2014r.

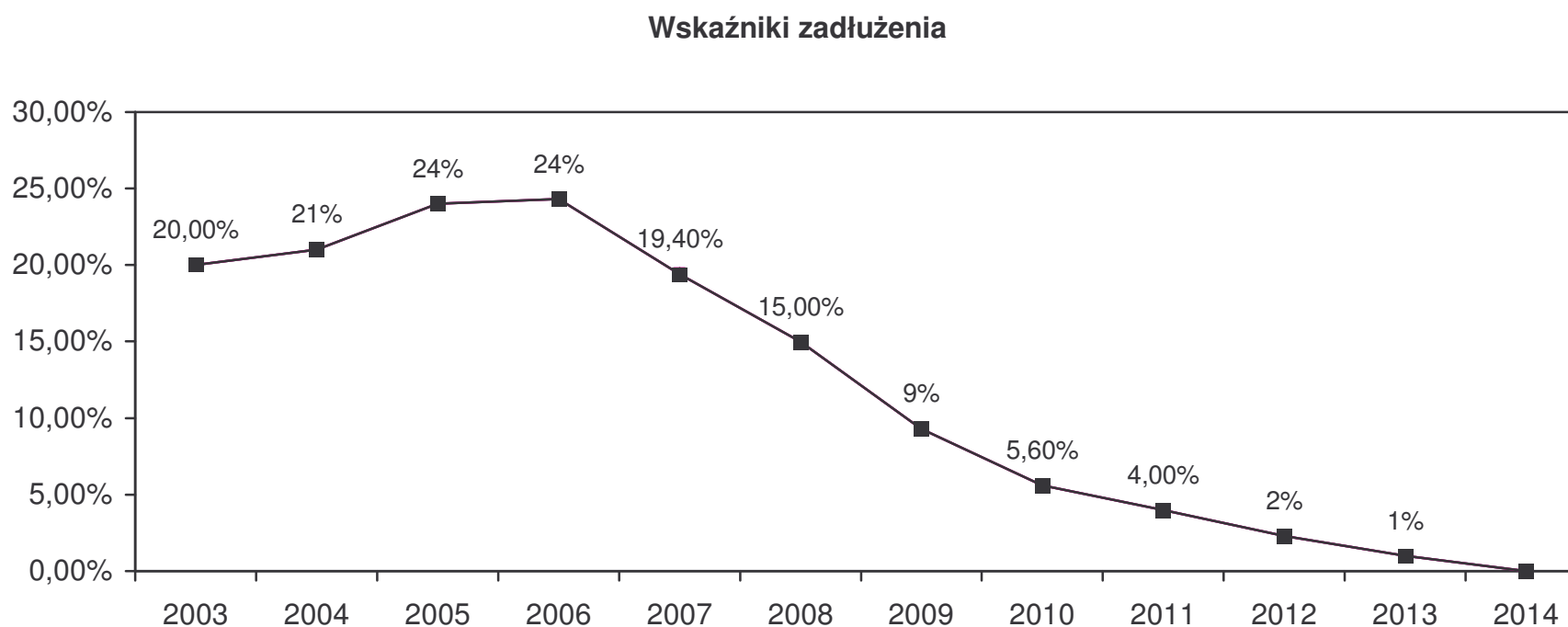
Wykres nr 5 Obciążenie planowanych dochodów ogółem tytułem obsługi zobowiązań finansowych na dzień 01.01.2003r. (art. 113 Ustawy o finansach publicznych)

Źródło: Opracowanie własne

Inną formą kontroli wielkości zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego jest zapis w art. 114 omawianej ustawy, który stanowi, iż łączna Kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec roku budżetowego nie może przekraczać 60,0% dochodów tej jednostki w tym roku budżetowym. Na wykresie poniżej przedstawione zostały wskaźniki zadłużenia w poszczególnych latach analizy.

Wykres nr 6 Stosunek zadłużenia na koniec poszczególnych lat do dochodów ogółem (art. 114 Ustawy o finansach publicznych)

Źródło: Opracowanie własne

Prognoza dochodów i wydatków bieżących miasta pozwala na określenie przewidywanej kwoty nadwyżki operacyjnej (środków dostępnych na inwestycje i obsługę zadłużenia). Kategoria ta jest podstawowym miernikiem finansowego potencjału miasta i stwarza ramy dla prowadzonej przez Siemiatycze polityki inwestycyjnej.

Z definicji gmina nie może w długim okresie inwestować więcej niż wynosi ów potencjał.

Tabela nr 13 Nadwyżka kooperacyjna miasta w latach 2004 – 2006 (ceny bieżące)

2005	2006
3 036 523 [*]	1 491 711 ^{**}

^{*} środki niezbędne w 2005 roku na obsługę istniejącego i planowanego na 2004 r. zadłużenia - 576 000 zł

^{**} środki niezbędne w 2006 roku na obsługę planowanego na 2005r. zadłużenia – 856000 zł

Źródło: Opracowanie własne

Ogółem zadłużenie gminy na 31.12.2005r. wynosi 3696000 zł.

Warto w tym miejscu podkreślić, że kredyty i inne dłużne instrumenty finansowe w zasadzie nie przyczyniają się bezpośrednio do powiększania potencjału inwestycyjnego, dają zaś możliwość mobilizacji kapitału i szybszej realizacji zadań inwestycyjnych. Są zatem, instrumentem przesuwania w czasie owego potencjału, za którą to możliwość trzeba zapłacić w postaci odsetek od zobowiązań.

W 2005 roku miasto przewiduje realizację inwestycji w kwocie 1 210000 zł.

Nadwyżka operacyjna w 2005 roku wynosi 1786000 zł, z tego środki finansowe w kwocie 576000 zł przeznacza się na obsługę długu publicznego, tj. na spłatę pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych.

Środki finansowe konieczne do sfinansowania obsługi długu obniżają poziom środków dostępnych na inwestycje. Ponieważ miasto Siemiatycze posiada zadłużenie z lat ubiegłych to nadwyżka operacyjna nie może być kierowana w całości na inwestycje. W Planie Finansowym miasta nie określono środków na inwestycje po 2005 roku, stąd pojawia się kwota środków (gotówki) na koniec roku równa nadwyżce operacyjnej, która może być przeznaczona na inwestycje po odliczeniu środków przeznaczonych na obsługę długu publicznego.

VIII. SYSTEM WDRAŻANIA

Proces wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego dla Miasta Siemiatycze na lata 2004–2006, aby mógł przebiegać sprawnie powinien być precyzyjnie zaplanowany. Zarządzanie rozwojem gminy nie może mieć bowiem charakteru pasywnego, tzn. działania od budżetu do budżetu, gdyż w takim wypadku podejmowane decyzje nie wynikają z ustaleń o charakterze długookresowym, co w konsekwencji prowadzi do wydatkowania środków finansowych w sposób nieracjonalny często wynikający z potrzeby chwili. W takiej sytuacji proces zarządzania rozwojem gminy musi być nastawiony na przyszłość i powinien być oparty na działaniu długookresowym.. Tylko w ten sposób ustalając i dostosowując założenia polityki rozwoju społeczno-gospodarczego do potrzeb i możliwości finansowych gminy, władze samorządowe są w stanie skutecznie i efektywnie zaspokajać potrzeby społeczne.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasto Siemiatycze realizowany będzie w horyzoncie czasowym 2004-2006 po jego zatwierdzeniu przez Radę Miasta. Po przyjęciu przez Radę za jego właściwe wdrożenie oraz przedstawienie okresowych ocen jego realizacji odpowiedzialny będzie organ wykonawczy gminy tzn. Burmistrz Miasta. Do pomocy we właściwym wdrożeniu Planu Burmistrz Miasta dysponuje aparatem wykonawczym w postaci Urzędu Miasta oraz podległych mu jednostek organizacyjnych.

Jednostkami najbardziej zaangażowanymi w realizację projektów ujętych w Planie są Referat Infrastruktury i Geodezji oraz Referat Finansowo-Budżetowy Urzędu Miasta w Siemiatyczach jak również Lokalne Okienko Przedsiębiorczości. Powinny one ze sobą ściśle współpracować na poziomie wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego i zgodnie ze swoją właściwością i zakresem odpowiedzialności realizować następujące zadania:

- przygotowanie niezbędnej dokumentacji do realizacji zadań inwestycyjnych objętych planem
- występowanie z wnioskami o przyznanie dofinansowania ze środków pomocowych Unii Europejskiej
- opracowanie dokumentacji przetargowej i przeprowadzanie procedur wyboru wykonawców inwestycji
- monitorowanie przebiegu prac w ramach poszczególnych projektów
- ocena zgodności oddziaływania projektu z założeniami przyjętymi w Planie Rozwoju Lokalnego

- przygotowywanie propozycji dotyczących korekt w zakresie poszczególnych działań w trakcie realizacji Planu

Oprócz komórek organizacyjnych Urzędu Gminy we wdrażaniu Planu uczestniczyć będą:

- Przedsiębiorstwo Komunalne Spółka z o. o.
- Siemiatycki Ośrodek Kultury
- Miejski Ośrodek Pomocy społecznej
- Miejski ośrodek sportu i Rekreacji
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Anny Jabłonowskiej
- Zakład Gospodarki Mieszkaniowej

Zgodnie ze swoją właściwością jednostki te będą współdziałać z Urzędem Miasta na etapie przygotowywania i realizacji projektów inwestycyjnych oraz będą odpowiedzialne za ich późniejsze funkcjonowanie .

Plan Rozwoju Lokalnego zawiera listę uszeregowanych zadań przewidzianych do realizacji w poszczególnych latach. W celu osiągnięcia zamierzonych efektów jego wdrożenia będzie on odpowiednio modyfikowany i dopasowywany zgodnie z systemami wdrażania poszczególnych źródeł finansowania Planu oraz zgodnie z priorytetami Planu i celami strategicznymi „Strategii Rozwoju Miasta Siemiatycze”

Poszczególne projekty/zadania będą wdrażane w oparciu o zasady rządzące poszczególnymi programami (wg źródeł ich pochodzenia). W niektórych sytuacjach może to oznaczać, że podmiot korzystający z różnych źródeł finansowania będzie musiał sprostać wielu wymaganiom formalnym. Wynika to z faktu różnorodności zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Ciężar wdrożenia Planu ciąży w głównej mierze na Burmistrzu Miasta Siemiatycze , ale końcowy sukces uwarunkowany jest zaangażowaniem w realizację zapisów Planu wszystkich środowisk społecznych , organizacji pozarządowych z terenu miasta.

IX. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

1. System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego

Podstawowym elementem monitoringu Planu Rozwoju Lokalnego, będzie jego ocena wraz z innymi dokumentami programowymi Miasta Siemiatycze, w powiązaniu z realizacją budżetu Miasta. Odbywać się będzie raz do roku na początku kolejnego roku kalendarzowego przy podsumowaniu roku budżetowego. Wraz z podsumowaniem realizacji zamierzeń budżetowych, zostanie dokonana ocena realizacji zamierzeń i projektów inwestycyjnych wynikających z Planu Rozwoju Lokalnego.

Oceny takiej będą dokonywać odpowiedzialni za monitoring PRL wspólnie z komórkami organizacyjnymi UM Siemiatycze, przedstawiać go Burmistrzowi Miasta.

Ocena Planu Rozwoju Lokalnego poza oceną w powiązaniu z budżetem zawierać będzie wyniki prowadzonego monitoringu oraz konsultacji społecznych i zostanie raz w roku przedstawiona do konsultacji Radzie Miasta. Wynik konsultacji Rada Miasta odzwierciedli w akceptowaniu Uchwały wprowadzającej zmiany do Planu Rozwoju Lokalnego.

Wnioski z oceny zostaną powiązane z harmonogramem aplikowania o środki Unii Europejskiej oraz stosownie do potrzeb, znajdą odzwierciedlenie w ewentualnych propozycjach zmian w odniesieniu do Planu Rozwoju Lokalnego, pod warunkiem ich akceptacji przez Radę Miasta.

2. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorami publicznymi, prywatnymi i organizacjami pozarządowymi

Plan Rozwoju Lokalnego wskazuje obszary w sferach ekonomicznych, społecznych, gospodarczych, kulturowych i ochrony środowiska konieczne do wsparcia z punktu widzenia mieszkańców gminy oraz sektora podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenie gminy, MŚP a także organizacji pozarządowych.

Kontakt z wszystkimi sferami życia społecznego, do których jest skierowany Plan Rozwoju Lokalnego odbywać się będzie poprzez :

- upublicznienie na stronie internetowej Urzędu Miasta Siemiatycze
- publikowaniu artykułów w lokalnej prasie tj. "Siemiatyckim Kurierze samorządowym" dotyczących postępów w procesie realizacji poszczególnych projektów inwestycyjnych

- zebranie komentarzy i opinii zgłaszanych przez mieszkańców po ukazaniu się artykułów w formie pisemnej i elektronicznej poprzez adres e-mailowy Urzędu Miasta Siemiatycze

Osoby odpowiedzialne za wdrażanie Planu Rozwoju Lokalnego (horyzontalnego zespołu zadaniowego ds. rozwoju lokalnego) zachęcać będą wszystkie wymienione sektory społeczne do aktywnego udziału w systemie wdrażania poprzez komórki organizacyjne Urzędu Miasta Siemiatycze .

3. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego

Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego - to publiczne upowszechnianie rezultatów realizacji Planu i zachęcenie do pełnego korzystania z udostępnionych dzięki niemu możliwości. To także zachęcanie lokalnych środowisk do współuczestnictwa w procesie kształtowania przestrzeni społeczno-gospodarczej miasta Siemiatycze. Celem działań związanych z promocją Planu Rozwoju Lokalnego jest dotarcie do jak najszerszej grupy beneficjentów działań podejmowanych w ramach planu a także instytucji mogących być partnerami w realizacji inwestycji.

Inwestycje współfinansowane z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej rządzą się odmiennymi zasadami ,które reguluje Rozporządzenie Komisji Europejskiej Nr 1159/2000 z dnia 30.05.2000 roku w sprawie „Zasad informowania i promocji projektów współfinansowanych z Funduszy Strukturalnych” . Według nich będą promowane wszystkie inwestycje które otrzymają dofinansowanie ze środków finansowych Unii Europejskiej (ERDF)

Aby osiągnąć cele związane z informacją i promocją PRL stosowane będą następujące instrumenty:

- publikacja PRL dostępna dla wszystkich mieszkańców gminy w biurze Rady Miasta
- publikacja PRL na stronie internetowej Urzędu Miasta Siemiatycze
- publikacja w biuletynie informacji publicznej Gminy Miasto Siemiatycze oraz lokalnej gazecie „Siemiatycki Kurier samorządowy” informacji o aktualnych możliwościach skorzystania ze środków pomocowych Unii Europejskiej
- spotkania konsultacyjne dla przedstawicieli instytucji zaangażowanych w proces realizacji PRL oraz dla mieszkańców Gminy organizowane okresowo w razie potrzeby

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Strategiczne cele rozwoju Miasta Siemiatycze.....	19
Wykres 2. Wydatki 2005r.	47
Wykres 3. Wydatki 2004r.	48
Wykres 4. Wydatki 2003r.	49
Wykres 5. Obciążenie planowanych dochodów ogółem tytułem obsługi zobowiązań finansowych na dzień 01.01. 2003r.....	53
Wykres 6. Stosunek zadłużenia na koniec poszczególnych lat do dochodów ogółem (art.114 Ustawy o finansach publicznych)	54

SPIS TABEL

Tabela 1. Przyrost naturalny w Siemiatyczach	14
Tabela 2. Liczba uczniów w szkołach podstawowych	15
Tabela 3. Liczba uczniów w szkołach gimnazjalnych.....	15
Tabela 4. Zadania inwestycyjne samorządu Miasta Siemiatycze na lata 2005-2006.	26
Tabela 5. Zadania inwestycyjne samorządu Miasta Siemiatycze na lata 2007-2013.....	28
Tabela 6. Wykaz zadań inwestycyjnych i środków na ich realizację w 2005r., załącznik do uchwały nr XXIII/145/04 Rady Miasta Siemiatycze z dnia 30 grudnia 2004r.....	31
Tabela 7. Powiązanie projektów z celami strategicznymi dokumentów dotyczących rozwoju przestrzenno – społeczno – gospodarczego miasta oraz z innymi działaniami realizowanymi na terenie województwa.	34
Tabela 8. Ilościowe wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania dla zadań inwestycyjnych miasta Siemiatycze	42
Tabela 9. Struktura dochodów miasta Siemiatycze (w %) w latach 2002-2005.....	44
Tabela 10. Dochody miasta Siemiatycze z podziałem na lata 2003-2005	45
Tabela 11. Udział wydatków bieżących i wydatków majątkowych (w %) w wydatkach ogółem w latach 2002-2005r	50
Tabela 12. Prognoza budżetu gminy i spłaty zobowiązań	52
Tabela 13. Nadwyżka kooperacyjna miasta w latach 2004 – 2006 (ceny bieżące)	55